

10. KONGRES

ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

KONGRES MORA BITI RESNIČNI ODSEV ŽELJA IN HOTENJ DELAVCEV GLEDE REŠEVANJA SEDANJEGA TEŽKEGA POLOŽAJA

Za govorniškimi odrom 10. kongresa Zveze sindikatov Slovenije se v teh dneh vrstijo številni delegati. Vsebine njihovih razprav so nedvomno odraz ugotovitev in pripomb delavcev iz sredin od koder prihajajo.

Vsebina razprave delegata iz naše delovne organizacije bo usmerjena v to, kako si delavci Steklarne Hrastnik prizadevamo za doseganje stabilizacije ter ohranjanje ter povečanje proizvodnje. Preberite si jo lahko na 2. strani.

V nadaljevanju pa povzemamo še nekaj ugotovitev, izrečenih v razpravah na osnovnih organizacijah sindikata naše DO.

Samoupravni akti usklajeni z ZZD

Ustava in Zakon o združenem delu sta nam odprla široke možnosti samostojnega urejanja medsebojnih odnosov znotraj delovnih organizacij. V naši delovni organizaciji smo doslej sprejeli preko trideset samoupravnih aktov, za katere lahko trdimo, da so usklajeni z Zakonom o združenem delu. To je bilo ugotovljeno ob zadnjem pregledu, ki je bil opravljen s strani družbenega pravobranilca samoupravljanja. Sprejetje in usklajenost aktov pa seveda nista dovolj. Pomembno je izvajanje oziroma ravnanje po tem, kaj smo v te akte zapisali. Prav zato je bilo v razpravi postavljeno vprašanje, kako v praksi določila teh samoupravnih aktov tudi uresničujemo.

Rezultati stabilizacijskih prizadevanj

Da so bili na področju gospodarske stabilizacije doseženi pozitivni rezultati, dokazujejo dejstva, kot je npr. počasnejša rast materialnih stroškov. Tudi pri izplačilu sredstev za osebne dohodke in skupno porabo smo se ravnali po določenih aktov, ki nam določajo okvire. Odločno premalo pa smo storili pri izkoriščanju delovnega časa in izboljšanja delovne discipline. Prav to pa bo v prihodnje ena od glavnih nalog sindikata, da skuša vplivati in spremeniti naš odnos do izboljšanja koriščenja delovnega časa, ter izboljšanja delovne discipline ter spremeniti odnos do delovnih sredstev.

V planskih aktih in številnih sklepih smo zapisali, da bomo v kar največji možni meri zmanjšali nadurno delo, žal pa je prisotna ugotovitev, da se na tem področju nismo obnašali stabilizacijsko.

Planiranega izvoza ne bomo uresničili

Iz do sedaj doseženih rezultatov poslovanja izhaja tudi ugotovitev, da je bilo planiranje za letošnje poslovno leto, dobro. Vsi zastavljeni planski cilji bodo doseženi, le na področju izvoza ugotovljamo, da plana ne bomo dosegli. Če bi ostalo pri našem, prvotno planiranem 13 procentnem porastu izvoza, bi le tega tudi realizirali. Ker pa smo na osnovi planiranja SISEOTA in Izvršnega sveta morali planirati 19 procentno povečanje (SISEOT nam je višino izvoza odmeril na osnovi lanskoletnega doseženega izvoza, za katerega pa vemo, da smo ga presegli, zato ker smo prevzeli nadplanske obveznosti), je bila že tedaj vprašljiva realizacija plana. Ob vseh težavah, ki se pri izvozu v zadnjem času pojavljajo, je sedaj že postalo jasno, da planiranega izvoza ne bomo dosegli.

Vzroki zato so v splošni recesiji v svetu. Posebej pa na naš izvoz negativno vpliva vojna med Irakom in Iranom. Poleg tega nam zmanjšuje možnost izvoza carinska stopnja, ki je v letošnjem letu bila uvedena že v mesecu juliju za vse države, članice EGS, ker so do tega termina že bile izkoriščene kvote, za uvoz steklenih izdelkov.

V stimulativnem nagrajevanju korak naprej

Na področju nagrajevanja po delu smo napravili korak naprej. Komisija, ki pripravlja predlog kriterijev za ocenjevanje delavčeve uspešnosti je velik del svojega dela že opravila. Delo, ki ga komisija opravlja, pa je izredno zahtevno, zato bo ob razpravah predlo-

ga potrebno veliko aktivnega dela družbeno političnih organizacij v delovni organizaciji.

Svobodna menjava dela

Ureditev medsebojnih obveznosti in odgovornosti med delavci temeljnih organizacij in delavci skupnih služb zagotovo ni enostavno, kajti od udeležencev terja takšno ureditev, na osnovi katere bo vzpostavljena odvisnost dobrega ali slabega dela. V tem trenutku je že pripravljen osnutek tovrstnega samoupravnega akta. O njem pa bomo pričeli razpravljati v prihodnjih dneh.

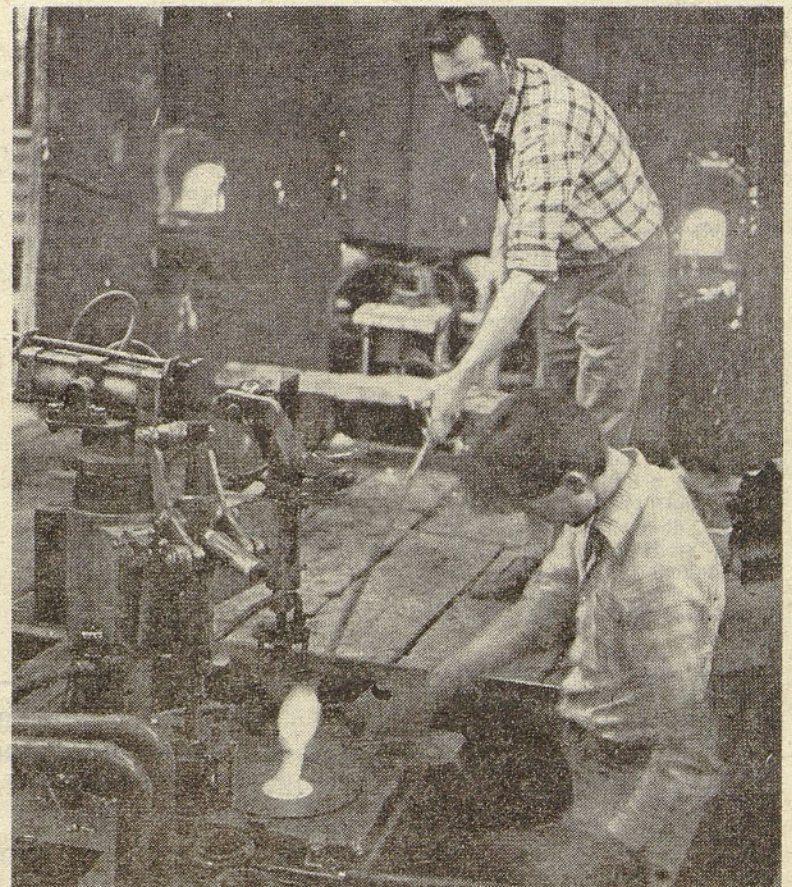
Informiranost

Za informiranje delavcev v delovni organizaciji uporabljamo različna sredstva, t. j. od materialov, namenjenih samoupravnim

organom, zapisnikov in sklepov o njihovih odločitvah, ki se redno pojavljajo na oglašnih deskah. Najrazličnejše informacije se pošiljajo tudi preko informatorja. Pomembno mesto v informiranju pa ima interno glasilo Steklar, preko katerega se članom kolektiva posredujejo informacije s področja dela in življenja v delovni organizaciji ter rezultatov samoupravnih odločitev delavcev. Ob razpravi je bilo ugotovljeno, da je informiranost v naši DO dobra. Več pa bo potrebno še storiti na področju delegatskega sistema.

Dosežen je bil napredek pri pravi in oblikovanju skupščinskih materialov, ki jih prejema delegati, še vedno pa je premajhno vključevanje samoupravnih organov pri oblikovanju stališč delegatom.

Mili Kopal

10. KONGRES

ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

PRIZADEVANJA DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE STEKLARNE HRASNİK ZA URESNIČEVANJE POLITIKE GOSPODARSKE STABILIZACIJE

V svojem prispevku k delu kongresa želim spregovoriti o velikih naporih, prizadevanjih in tudi odločenosti delavcev naše delovne organizacije, zlasti pa sindikalne organizacije, ki so bili potrebni za saniranje izgube v letu 1976, v pripravi, obravnavi in sprejemu programov sanacije, razvojnega programa in programa stabilizacijskih ukrepov na dolgoročnih razvojnih osnovah.

Doseženi poslovni rezultati v zadnjih letih kažejo na to, da se je sindikalna organizacija kot nosilec vseh razprav in ob sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, zlasti Zveze komunistov vedno znala uspešno spoprijemati z najrazličnejšimi problemi in težavami pri uresničevanju in izvajanju sprejetih programov sanacije, programa razvojnih usmeritev na dolgoročnih osnovah.

Predvsem pa je sindikalna organizacija v naši delovni organizaciji bila sposobna z vodenjem najširših razprav o pomembnih poslovnih odločitvah, krepiti in razvijati zavest delavcev, da je samo na podlagi samoupravnih odločitev in prikazom realnega stanja mogoče doseči zastavljene cilje pri izvajanju sprejetih programov tudi uresničiti.

Tako smo že v preteklem planskem obdobju, ob teži in neustrezni preskrbi naše delovne organizacije z energijo in surovinami, sprejeli vrsto pomembnih aktov, ki so zlasti v vsebinskem smislu drugačen pristop, odnos do dela, večjo produktivnost in večjo odgovornost za doseganje boljših poslovnih uspehov.

Trdim in prepričan sem, da je sindikalna organizacija v skladu s svojo vlogo, mnogo prispevala z bogato in demokratično razpravo v sindikalnih skupinah in samoupravnih organih za sprejem pravilnika o stimulativnem nagrajevanju delavcev v letu 1978, razširjenega sanacijskega programa na dolgoročnih osnovah in stalno spremljanje izvajanja teh programov. Dokaj ugodni rezultati naše delovne organizacije, doseženi v zadnjih letih, torej v času stalnega zaostrovanja gospodarskih razmer in spreminjanja pogojev pridobivanja dohodka, so torej odraz naših zavestnih odločitev in spoznanja, da le z boljšim delom, z več delom, z bolj odgovornim odnosom do dela, do gospodarjenja z družbenimi sredstvi, lahko dosežemo večji dohodek, razporedimo lahko več sredstev za osebne dohodke in izboljšamo osebni in družbeni standard.

Veliko naporov in prizadevanj, zlasti s strani sindikata, z delovanjem sindikalnih skupin in zagotavljanjem možnosti in pravice odločanja delavcev na samoupravnih organih, je bilo vloženo v tem obdobju. Sri tem pa naj poudarim, da smo vsa leta načrtno, zavestno povečevali izvoz na konvertibilno področje, saj izvažamo

že od leta 1954. Kljub temu, da so bili doseženi finančni rezultati bistveno slabši kot s prodajo izdelkov na domačem trgu, se delavci nismo nikoli odločili za zmanjšanje izvoza oziroma preusmeritev prodaje na domače tržišče. Še več, vsako leto povečujemo izvoz in to izključno na konvertibilno področje. S sprejetim stabilizacijskim programom v letu 1980 in njihovimi dopolnitvami v letu 1981 in 1982 smo dali največji poudarek zmanjšanju energije, to je varčevanju z energijo in prav v tem letu z novimi tehnološkimi postopki, ki temeljijo izključno na znanju lašnih strokovnjakov, bistveno zmanjšali porabo energije na enoto proizvoda. Bistveno smo zmanjšali proizvodni odpadke, kar je tudi odraz izvajanja ustreznih kriterijev v sistemu stimulativnega nagrajevanja zaposlenih, prav tako pa dosegamo pomembne uspehe pri zmanjšanju bolniškega staleža in pri smotni izrabi delovnega časa.

Te ugotovitve so predvsem posledica dejstev, da povečujemo fi-

zični obseg proizvodnje z zmanjšanim številom zaposlenih, da smo v letu 1981 s prevzemom nadplanskih izvoznih obveznosti, ki smo jih opravili z delom ob prostih sobotah, dosegli izvoz 8,35 milj. \$, izključno na konvertibilno področje, in da s posodobitvijo posameznih kapacitet, zlasti izdelave orodja in rezervnih delov pričakujemo v letošnjem letu za okrog 1 milj. \$ večji izvoz kot v letu 1981.

Vsekakor se zavedamo in v celoti podpiramo nujnost za povečanje izvoza na konvertibilno področje, zlasti mi, v naši delovni organizaciji, saj smo tudi največji izvozniki v Zasavju.

Vendar pa zahtevamo, da se pri snovanju oblikovanja izvoznih planskih obveznosti borimo za možnost vplivanja delavcev na sprejemanje teh obveznosti, saj je nemogoče, da se za vse tiste, ki izvažajo, sprejema linearno povečanje izvoza. Želim poudariti, da bi morali na tem področju doseči selektivno načrtovanje izvoznih obveznosti ter na podlagi analize stanja v organizacijah združenega dela tudi zahtevati, da se poveča iz-

voz v tistih organizacijah, ki imajo te možnosti.

Sorazmerno ugodni rezultati gospodarjenja v času zaostrenih gospodarskih razmer, bistveno spremenjenih pogojih gospodarjenja nas niso uspavali, nasprotno, sindikat je bil skupaj s samoupravnimi organi tudi nosilec razprav za sprejem programa za zaposlovanje v zoženih materialnih možnostih, katerega smo sprejeli konec meseca julija. Prav zaradi tega, ker smo že bili v preteklem planskem obdobju v zelo kritični situaciji, je naša stalna skrb in odgovornost pred družbo, da sprejete naloge in zadolžitve iz stabilizacijskih programov dosledno izvajamo, zaostriamo odgovornost do nosilcev nalog tudi za ceno kadrovskih sprememb ter z vso odgovornostjo uresničujemo sklepe 9. kongresa zveze komunistov Slovenije, kajti zavedamo se, da je le boljše delo, večja produktivnost, izkoriščenost lastnega znanja, predvsem pa racionalno gospodarjenje z družbenimi sredstvi tudi edina možnost, da presežemo sedanjino nezadovoljivo gospodarsko situacijo.

Naša temeljna usmeritev mora biti politika stabilizacije. Bojevati se moramo za bolj stabilna gibanja, četudi za to ceno, da bo gospodarska rast nekoliko počasnejša . . .

Tito na VIII. kongresu ZSJ

Uresničevanje pravic do porodniškega dopusta

Od 1. januarja 1981 je v veljavi samoupravni sporazum o uresničevanju pravic do porodniškega dopusta, ki so ga sprejele občinske skupnosti otroškega varstva.

Pravico do porodniškega dopusta ima:

- mati, ki ima status delavke v združenem delu,
- mati, ki ima status delovnega človeka, ki samostojno opravlja dejavnost z osebnim delom, če je pravica do družbenega varstva otrok samoupravno dogovorjena,
- oče, ki ima status delavca ali delovnega človeka, če se tako sporazumeta z materjo, če mati umre, zapusti otroka, če je mati na podlagi zdravniških izvidov ali mnenja invalidske komisije popolnoma nesposobna za samostojno življenje in delo,
- delavec, ki neguje otroka, če mati umre ali če zapusti otroka, ali če vzame otroka v nego ali varstvo, da bi ga posvojil.

Pravico do porodniškega dopusta ima tudi mati, ki ji je prenehal status delavke neodvisno od njene volje in ni upravičena do nadomestila oz. pomoči za čas brezposelnosti, če je bila ob prenehanju statusa noseča.

Porodniški dopust traja 246 dni, praviloma 28 dni pred porodom in

218 dni po porodu. Delavka mora nastopiti porodniški dopust 28 dni pred pričakovanim porodom, pri čemer mora predložiti potrdilo pristojnega zdravnika o datumu poroda. Z izvidom in mnenjem zdravstvene organizacije pa lahko upravičenka nastopi porodniški dopust 45 dni pred pričakovanim porodom. Upravičenka, ki ni nastopila porodniški dokust 28 dni pred porodom, ni upravičena uveljaviti te pravice po otrokovem rojstvu, razen če nastopi poročil prej, kot je to določil zdravnik.

Pred iztekom prvega dela porodniškega dopusta — v trajanju 105 dni, se upravičenka odloči o nadaljnji izrabi porodniškega dopusta, ki je lahko v dveh oblikah: popolna odsotnost z dela še 141 dni, praviloma do 8. meseca otrokove starosti, ali pa dela 21 ur na teden, praviloma 4 ure na dan, do 12. meseca otrokove starosti.

Upravičenec, ki sklne delovno razmerje in ima otroka, ki še ni dopolnil 12 mesecev starosti, lahko zahteva pravico do porodniškega dopusta.

V času porodniškega dopusta ima upravičenec pravico do nadomestila osebnega dohodka, ki znaša 100 % od osnove. Osnova za nadomestilo pa je mesečno

povprečje OD, ki jih je upravičenec dobil za svoje tekoče in minulo delo v poslovnem letu pred letom, v katerem je prišlo dočasne zadržanosti z dela zaradi poroda oz. nege otroka.

Osnova za nadomestilo OD upravičenca, ki ni imel osebnega dohodka v poslovnem letu pred letom, v katerem je prišlo do poroda oz. nege otroka, je osnova za izračun akontacija OD, dosežena v mesecih pred mesecem, ko je zadržanost z dela nastopila.

Nadomestilo OD izplačujejo TOZD, delovne skupnosti, ki jih pooblasti občinska skupnost otroškega varstva in občinske skupnosti otroškega varstva.

Daljši porodniški dopust lahko uveljavlja upravičenec, ki neguje dvojčke, več hkrati živorojenih otrok, ali težje telesno ali duševno prizadetega otroka. V TOZD, delovni skupnosti, predloži tak upravičenec ustrezno dokazilo.

Če se otrok rodi mrtev ali če umre po rojstvu med porodniškim dopustom, ima upravičenka pravico ostati na porodniškem dopustu 42 dni od dneva poroda.

Pravica do porodniškega dopusta za nego otrok oz. do daljšega porodniškega dopusta preneha za določen čas, če je otrok za daljšo dobo na zdravljenju v zdravstveni organizaciji in po mnenju lečečega zdravnika ni potrebna navzočnost upravičenca v zdravstvenem zavodu.

Pravica do porodniškega dopusta za nego otroka preneha upravičencu za čas, ko opravlja delo, za katero dobiva plačilo in za čas, ki ga ne porabi za nego otroka.

»... Osnovna organizacija sindikata bi morala biti hkrati tudi močan dejavnik izvajanja politike sindikatov kot skupne razredne organizacije delavcev.«

Kardelj: Smeri razvoja ...

Iz dela samoupravnih organov

Odbor za poslovno politiko DO

Odbor za poslovno politiko DO je na 3. seji, dne 16. 9. 1982 obravnaval naslednje:

Službena potovanja

1. Službeno potovanje v Italijo — Milano, je že bilo opravljeno, in sicer so predstavniki delovne organizacije obiskali firmo Ivisch, zaradi razgovorov o možnosti nakupa rezervnih delov za IS stroj. Spotoma so obiskali tudi firmo Bazeta, kjer so se poskušali dogovoriti, da bi nam ta firma, ki za nas izdeluje nekatera orodja, le-te v prihodnje izdelovala iz jugoslovanskega jekla.

Člani odbora so potovanje potrdili za: dipl. inž. Alekseja Usa, Alojza Marcena, inž. Antona Žagarja in dipl. pravn. Braneta Milinoviča, odobrili pa po 3 dnevnic in 2 nočnini.

2. Službeno potovanje v NDR — Leipzig je bilo opravljeno zaradi dogovorov o prodaji naših izdelkov in nabavi sode v NDR. Člani odbora so potovanje potrdili za: inž. Antona Žagarja ter inž. Jožeta Tušarja, odobrili po 3 dnevnic in 2 nočnini.

3. Službeno potovanje v Avstrijo, k firmi ELION-UNION, je bilo opravljeno zaradi nujne nabave pokrova za elektromotor, ki so ga potrebovali monterji — Servisma na Univerzal — Atlas Copco iz Beograda, ki so v avgustu pri nas popravljali elektromotor za kompresor.

Člani odbora so potovanje potrdili za tov. Janija Kandolfa, Milana Kožarja in Antona Veleja in odobrili eno dnevnic.

Pomočnik direktorja za tehnična vprašanja je v odobritev predložil sledeča službena potovanja, ki jih je odbor tudi potrdil:

1. Udeležba na sejmju orodnih strojev v Nürnbergu — ZRN »Famefa«. Sejem s bodo ogledal: tov. Jože Ržek, inž. Jani Kavzar in inž. Karli Dragar.

Člani so za vsakega odobrili 4 dnevnic in 3 nočnine.

2. Udeležba na specializiranem sejmju »Glas« — ZRN.

Sejem si bodo ogledali: Matija Koritnik, inž. Jože Guzaj, in dipl. inž. Niko Kavšek.

Člani so za vsakega udeleženca odobrili 4 dnevnic in 3 nočnine.

3. Udeležba na sejmju »Merilne in regulacijske tehnike« — ZRN.

Sejem si bodo ogledali: Jože Pavlič, Jani Kandolf in inž. Jože Pavlič.

Člani so za vsakega odobrili 4 dnevnic in 3 nočnine.

4. Udeležba na Didierjevem seminarju o ognjeodpornem materialu — ZRN. Seminarja se bo udeležil dipl. inž. Us Aleksej. Za potovanje so odobrili 4 dnevnic in 3 nočnine.

V odobritev je bilo podano tudi službeno potovanje v Budimpešto — Madžarska, katerega naj bi opravili: dipl. inž. Aleksej Us, Milan Kožar in Boris Sentjurc. Obiskali naj bi firmo Mineralipex, zaradi dogovora o nakupu peska za zimo in leto 1983. Člani odbora so za potovanje odobrili za vsakega po 3 dnevnic in 2 nočnini.

Po izvršitvi službenih potovanj bodo udeleženci podali poročilo o opravljenih službenih potovanjih.

Poročilo o delu Komisije za urejanje sistema stimulativnega nagrajevanja v DO Steklarni Hrastnik.

Predsednik komisije Momir Savič je člane odbora na kratko seznanil le s potekom dela te komisije, ker dokončnega predloga stimulativnega nagrajevanja še niso izdelali.

Pregled prispelne pošte.

Krajevno združenje borcev NOV Dol pri Hrastniku je dostavil predračun za vzdrževanje in urejanje spomenika na Dolu. Člani so odobrili sredstva za vzdrževanje spomenika v višini 12.120,- din.

Krajevni skupnosti Kovk pa so odobrili izdelavo pluzne plošče, ki jo potrebujejo pri zasipavanju kanalov vodovodnega omrežja.

Odobrili so tudi finančno pomoč Krajevni skupnosti Stara Fužina, Bohinj pri gradnji doma družbenih organizacij. Višina sredstev, ki jih bomo tej Krajevni skupnosti dodelili pa bo naknadno določena.

Delavsk svet DO

Delavski svet DO je na 5. seji, dne 20. 9. 1982 obravnaval naslednje:

Pregled sklepov in potrditev zapisnika 4. seje

Pod to točko so ugotovili, da so bili vsi sklepi realizirani. Potrdili pa so tudi zapisnik 4. seje.

Imenovani člani inventurnih — popisnih komisij DO

Delavski svet DO je imenoval popisne komisije na nivoju DO, popisne komisije temeljnih organizacij pa bodo imenovali delavski sveti TOZD.

Rešeni problemi disciplinske komisije

Člani delavskega sveta DO so obravnavali tudi dopis predsednika disciplinske komisije DO, v katerem je opisal probleme s katerimi se srečuje pri svojem delu. Delavskemu svetu je bil dostavljen tudi sklep samoupravne delavske kontrole DO, ki je ta dopis že obravnavala in sprejela ustrezen sklep. Ker delavski svet DO ni imel pripomb na sprejeti sklep Samoupravne delavske kontrole DO, ni sprejel posebnega sklepa.

Vzroki slabe kvalitete stekla

IO OO ZS TOZD ročna in polavtomatska predelava steklene mase je zahteval, da ugotovi, kje so vzroki slabe kvalitete stekla. Delavski svet je po razpravi sprejel sklep, v katerem je IO OO ZS predlagal, da zahtevajo razlago zakaj takšno steklo, od strokovnih služb TOZD avtomatska predelava steklene mase, ki so odgovorne za urejanje tega področja.

Razrešitev dolžnosti dežurstva v DO

Franc Korbar je zaprosil za razrešitev dolžnosti dežurstva DO, ker je prodal osebni avto in je od delovne organizacije preveč oddaljen. Ker delavski svet ne imenuje oz. razporeja delavcev za dežurstvo DO in ker je Franc Korbar po svoji službeni dolžnosti dolžan opravljati dežurstvo v DO, ga dežurstva ne more razrešiti.

Telefoniranje izven delovne organizacije

Zaradi preobremenjenosti telefonske centrale je bilo omejeno število privatnih telefonskih pogovorov izven delovne organizacije, kar pa je med delavci povzročilo mnogo hude krvi. Zaradi natančne obrazložitve, kdo in kdaj lahko telefonira iz delovne organizacije je delavski svet sprejel sklep, da strokovni kolegij pripravi pismeno navodilo glede privatnega telefoniranja izven delovne organizacije preko telefonske centrale.

Samoupravna delavska kontrola DO

Samoupravna delavska kontrola DO je na 6. seji, skupno s predsedniki Samoupravnih delavskih kontrol TOZD in DSSS ter predsedniki IO OO ZS TOZD in DSSS, dne 14. 9. 1982 obravnavala:

Izvajanje usmerjenega izobraževanja v DO Steklarni Hrastnik

Vodja kadrovske izobraževalne službe, Alojz Knez je povedal, da se je naša delovna organizacija uspešno vključila v usmerjeno izobraževanje. Proizvodno delo skrajšanega programa je, v naši delovni organizaciji opravilo 12 učencev, iz srednjega usmerjenega izobraževanja pa je proizvodno delo opravilo 47 učencev, in sicer iz kovinarske in elektrotehnične šole, ki so delali v TOZD avtomatska predelava steklene mase, TOZD orodjarna s strgarsko cizlersko delavnico in v TOZD energetika s ključavničarsko delavnico in učenci iz Ekonomske srednje šole in gimnazije iz Trbovelj in Celja.

Proizvodno delo poteka tako, da učence I. letnikov prvi dan seznanimo z delovanjem vseh organov in služb v naši delovni organizaciji ter jim temeljito razkažemo celotno delovno organizacijo in razložimo proizvodni proces. Nato jih razporedimo na različna dela.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da premalo skrbimo za izobraževanje predvsem delavk kontrolork. Zato je bil sprejet sklep, s katerim so zadolžili kadrovske službe, da pripravijo predlog, kako organizirati interno izobraževanje kontrolork stekla.

SDK TOZD in DSSS ne delujejo

Na seji je bila podana ugotovitev, da Samoupravne delavske kontrole TOZD in DSSS ne opravljajo nalog za katere so bile imenovane. Nekatere se niti konstituirale niso. Zato je SDK sprejela sklep, s katerim je opozorila vodje TOZD, da samoupravni organi ne delujejo. Hkrati pa je zadolžila predsednike IO OO ZS TOZD in DSSS, da organizirajo sklic sej oziroma konstituiranje SDK TOZD in DSSS. Prav tako je zadolžila strokovne službe, da pomagajo pri pripravi programa dela.

Sprejeli so tudi sklep, s katerim so predstavnika SDK DO pooblastili, da za obravnavo zadev, ki so enotne za celotno DO, sklicijo skupne seje.

Telefoniranje izven delovne organizacije

Prav tako je bilo tudi tu izpostavljeno vprašanje telefoniranja

izven delovne organizacije. Zaradi nejasnosti, ki so se pojavile v zvezi s tem, so sprejeli sklep, s katerim so vodjo DSSS zadolžili, da pripravi pismeno navodilo.

Po zapisniku pripravila
Jelka Urbajs

DELOVNE OBVEZNOSTI SO KRŠILI

Disciplinska komisija je na 5. seji, dne 6. 8. 1982 obravnavala 22 kršiteljev delovnih obveznosti in izrekla naslednje ukrepe:

TOZD ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Omeru Audič, prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo treh mesecev, ker je v temeljni organizaciji povzročil nered in pretep ter imel nepravilen odnos do sodelavke, katero je tudi oviral pri delu.

TOZD avtomatska predelava steklene mase

Ensafu Aliču, preklic prenehanja delovnega razmerja pogojno za dobo 6 mesecev in 2.100 din pavšalne odškodnine, ker je 7-krat neopravičeno izostal z dela.

Fadili Dankoviču, javni opomin, ker je fizično obračunaval s sodelavko.

Milanu Caranoviču, preklic ukrepa prenehanja delovnega razmerja pogojno za dobo 6 mesecev, ker je odklonil dela oz. naloge brez opravičenih razlogov in ker je predčasno zapustil delovno mesto.

Frideriku Felicijanu, javni opomin, ker večkrat odklanja delo na določenih izmenah.

Munibu Huzejroviču, razporeditev na dela in naloge delavca težaka v zmesarno za dobo 6 mesecev in 600 din pavšalne odškodnine, ker je 2-krat neopravičeno izostal z dela.

Marku Maksimoviču, javni opomin in 100 din pavšalne odškodnine, ker je svoje delo malomarno opravljal in delovno mesto na lastno željo predčasno zapustil.

Semsudinu Mešiču, prekinitev delovnega razmerja, pogojno za dobo 6 mesecev, ker v mesecu juniju 1982 pri prihodu in odhodu na delo in iz dela ni evidentiral evidenčne kartice.

TOZD orodjarna s strgarsko cizlersko delavnico

Leonu Hudi razporeditev na dela in naloge, ki mu jih v roku 30 dni določi odbor za razmerja iz združenega dela in kadre TOZD orodjarna, za dobo 6 mesecev, ker v mesecu juniju ni izpolnjeval delovnih dolžnosti, in sicer ni dosegel predpisanih normativov.

Viliju Kostanjšku, prekinitev delovnega razmerja, pogojno za dobo 12 mesecev, ker je sodeloval pri vnašanju alkohola v prostore TOZD orodjarna.

Silvu Guzaju, prekinitev delovnega razmerja pogojno za dobo 6 mesecev, ker je sodeloval pri vnašanju alkoholnih pijač v prostore strgarske delavnice.

(Nadaljevanje na 4. strani)

ODLOČITEV JE BILA PRAVILNA

Rekonstrukcija steklarskih peči in priključitev na plinovod, to sta bili dve najpomembnejši točki programa zmanjševanja energije v naši DO. O priključitvi na plinovod smo se odločali v času, ko so našo DO pestile številne težave, katerih rezultat je bila velika izguba.

Danes pa, ko nas visoke cene in vsesplošno pomanjkanje naftnih derivatov na vsakem koraku sili k varčevanju, ugotovljamo, kako pravilne so bile te naše odločitve.

O uspešno opravljeni rekonstrukciji kadne peči »H« je bilo v Steklarju objavljenih že več člankov. V pričujočem članku pa si bomo to rekonstrukcijo ogledali še iz drugega zornega kota. To rekonstrukcijo smemo namreč jemati kot sestavni del dolgoročnega načrta o zmanjševanju porabe električne energije.

Kot je znano, sodi naša industrija med velike porabnike energije. Zato stalna rast cen energije je vseh vrst, ki smo ji priča že od leta 1973 bistveno vpliva na ekonomičnost poslovanja naše delovne organizacije. Motnje v poslovanju, ki smo jim bili priča v letih 1975 in 1976 smemo v veliki meri pripisati temu.

Da bi vsaj delno omilili vpliv rasti cen energije na uspeh poslovanja, smo že v letu 1976 pripravili dolgoročen program varčevanja z energijo. Ker porabimo okoli 90 % od porabljene energije za taljenje, smo v tem načrtu poglobljeno skrb namenili ravno taljenju.

Zaradi lažjega razumevanja celotne zamisli o zmanjševanju porabe energije se moramo najprej spomniti, kakšno stanje je bilo v tovarni v času, ko smo snovali načrt. Razporeditev in rekonstrukcija peči sta bila načrtovana v pogojih, ko je bila energija še zelo poceni. Za ilustracijo naj na-

vedem, da je stal sodček nafte pred letom 1973 okoli 2 dolarja, trenutna cena za sodček pa je 34 dolarjev. Zato smo imeli številne majhne peči, ki so sicer omogočale raznovrstno proizvodnjo, rabile pa so veliko energije. Naj navedem, da so v tistem času v TOZD I obratovale tri dnevne kadne peči, še 5-tonski (C in D), dve 10-tonski (A in F) kadne peči ter dve elektro peči. V TOZD II pa smo poleg peči, ki obratujejo danes, uporabljali še kadno peč E, na kateri je bil instaliran stroj H-28. Kljub tako velikemu številu peči pa je bil fizičen obseg proizvodnje bistveno manjši kot je sedaj. V potrditev tega naj navedemo, da smo npr. leta 1976 proizvedli 20.590 tisoč ton, leta 1981 pa 27.770 tisoč ton. Razumljivo je, da je bila v takih pogojih specifična poraba energije, to je količina porabljene energije za pripravo stekla, zelo velika.

Načrt po katerem bi zmanjšali porabo energije je bil pripravljen leta 1976 v sklopu Akcije šestdesete. Takrat smo v obsežni analizi z naslovom »Analiza in smerice za nadaljnje delo« zapisali med drugim tudi naslednje:

Poslovni rezultati zadnjih let, zlasti pa po energetske krizi kažejo nizko akumulativnost. Zaradi velikega porasta cen vseh vrst

energij predstavlja delež goriva, potrebnega za taljenje stekla ca. 40 % cene staljenega stekla. To nas navaja k nizu tehnoloških posegov, s skupnim ciljem zmanjšanja deleža potrebne energije za taljenje stekla. Taljenje stekla poteka pri sorazmerno visokih temperaturah — okoli 1500°C. Od vse navedene energije se le delte porabi za vse fizikalno-kemijske procese, ki jim skupaj pravimo proces taljenja, precejšen del te energije pa se porabi za vzdrževanje talilnega objekta na temperaturi, pri kateri taljenje poteka. Tako porabimo npr. na peči z talilno površino 5 m² za pripravo 5 ton stekla na dan približno 3,5 tone mazuta, na peči za 10 m² talilne površine za pripravo 10 ton stekla na dan le še 4,5 tone mazuta. Iz tega sledi, da je pri večji peči z 10 m² talilne površine potrebno za taljenje 1 kg stekla za eno tretjino manj mazuta kot pri peči s talilno površino 5 m². Pri povečani specifični obremenitvi peči pa je delež energije potreben za taljenje 1 kg steklene mase manjši, kot je razvidno iz primera taljenja stekla na H-peči: pri koriščenju 40 tonske peči 26 ton stekla na dan porabimo za stalitev 1 kg stekla 0,38 kg mazuta, pri 52 tonah stekla na dan porabimo za stalitev 1 kg stekla le še 0,23 kg mazuta.

Konstrukcija in razporeditev obstoječih talilnih objektov je bila zasnovana predvsem na potrebi po zelo raznovrstnem asortimanu, pri tem pa ni bil vpliv cen goriv tako velik. Zaradi povedaneh načrtujemo vrsto varčevalnih ukrepov, ki se izvajajo v okviru posameznih TOZD, kjer tudi beležimo določene uspehe. Eden takih ukrepov, ki bo v najkrajšem času v celoti realiziran, je prestavitve stroja H-28 na G-peč. Tako bo G-peč bolj izkoriščena (poraba goriva na 1 kg stekla bo manjša) obenem pa bomo lahko ustavili E-peč. Pri tem je treba pojasniti, da zaradi prestavitve H-28 in ustavitve E-peči ne bomo proizvodnjo zmanjšali, temveč jo bomo pomenili s tem, da bomo prihranili vsak dan ca. 4 tone mazuta.

Velike energetske izgube predstavljajo izpadi zaradi letnih dopustov in povečanega bolniškega staleža v poletnih mesecih zaradi težkih delovnih pogojev. Po letu 1973 (z nastopom energetske krize) smo te izpade delno kompenzirali z začasnimi ustavljanjem enega od talilnih objektov. Tako ustavljanje se doslej ni uporabljalo iz razloga, ker vsaka večja nihanja temperature škodujejo peči in je bilo ustavljanje povezano z določenim tveganjem. Na podlagi izkušenj, ki smo jih pri takem ohlajevanju (postopoma po določenem temperaturnem diagramu) in ponovnem segrevanju peči pridobili pa lahko odslej naprej s tem prakticiramo, ne da bi bistveno skrajšali življenjsko dobo peči.

Ob upoštevanju navedenih spoznanj bi bilo koristno namesto dveh talilnih objektov (C in F) kadna peč s skupno talilno površino 15 m² postaviti en talilni objekt take konstrukcije, ki bi omogočal dnevni odvzem od 30 ton stekla hkrati pa ga opremiti ta-

ko, da bo možno istočasno izdelovati izdelke različnih velikosti. Na ta način bi se poraba energije na 1 kg staljene steklene mase zmanjšala za ca. 40–50 %.

Poleg tega talilnega objekta na katerem bi se talilo steklo enake vrste kot na obstoječih talilnih objektih C in F bi v okviru TOZD I morale obstojati še tiste talilne zmogljivosti, na katerih se proizvaja opalno prevlečeno steklo (Elektro peči in A peč v kombinaciji z elektro pečjo za opal). Zaradi narave tega stekla bi te objekte za opalno steklo ustavljal le v primeru rednih remontov.

Zastavljen načrt smo v glavnem izpolnili, obenem pa smo si zadali nove naloge, ki naj bi rešile naslednja problema:

— zmanjšati odvisnost tovarne od uvožene nafte;

— spremeniti konstrukcije peči z ciljem zmanjševanja specifične porabe energije.

Reševanje obeh nalog se je delno zapletlo, saj pomeni uvedba dodatnega električnega kurjenja poleg zmanjševanja uporabe energije istočasno izkoriščanje domačih virov energije. Trenutno stanje na področju konstrukcije peči je namreč tako, da je onemogočena direktna uporaba premoga kot vira energije.

Odločen korak za zmanjšanje porabe tekočih goriv smo napravili z odločitvijo, da se priključimo na plinovod. Ta odločitev je toliko pomembnejša, ker smo jo sprejeli v času, ko je bilo naše poslovanje že zelo moteno. Zato potrjuje takratna odločitev prav gotovo visoko zavest zaposlenih v naši delovni organizaciji, ki pa je bila tudi ob drugih prilikah večkrat izkazana.

V letu 1980 smo tako lahko dokončno prešli na kurjenje z zemeljskim plinom. Po začetnih težavah, ki so bile zlasti opazne na kadni peči »G« smemo reči, da je bila odločitev pravilna.

Rekonstrukcije peči smo pričeli izvajati leta 1977 s kadno pečjo »B«. Razvoj na področju ognjeodpornega gradiva je omogočal namreč močnejšo izolacijo peči ter s tem manjšo porabo energije. Po drugi strani pa so nam dosežki na področju rekonstrukcij peči omogočali boljši izkoristek energije. Za ilustracijo tega naj navedemo, da po takratnih spoznanjih leta 1964 ni bilo možno zgraditi peči velikosti kot sta bili »G« in »H« kot »U plamenske«. Upoštevaajoč obe dejstvi smo postopoma rekonstruirali vse peči, razen peči »G«. Zaradi težav deloma finančne narave, deloma pa pridobivanju uvoznih dovoljenj, vseh načrtov še nismo do konca realizirali. Tako nimamo na kadni peči »I« še sedaj instaliranih potrebnih transformatorjev, na kadno peč »B« pa smo ga instalirali šele letos.

Kljub temu pa zmanjšanje specifične porabe energije izpričuje, da smo na pravi poti. O pravkar povedanem se lahko prepričamo, če si ogledamo zmanjšanje porabe energije v letošnjem letu, ki je za skoraj 11 % nižja od porabe v minulem letu.

(Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

TOZD energetika s ključavničarsko delavnico

Dušanu Djuroviču, javni opomin in 600 din pavšalne odškodnine, ker je 2-krat neopravičeno izostal z dela.

Janju Laporniku, javni opomin, ker je v DO prinesel alkoholne pijače.

Delovne obveznosti so lažje kršili:

TOZD avtomatska predelava steklene mase: Dragica Gojkič, Zelko Mikanovič, Jurij Stavec.

TOZD energetika s ključavničarsko delavnico: Zvonko Tovornik.

Na seji 6. 9. 1982 pa je obravnavala 27 kršitev delovnih obveznosti in izrekla naslednje disciplinske ukrepe:

TOZD ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Ivu Pavloviču, javni opomin in 600 din pavšalne odškodnine, ker je 2-krat neopravičeno izostal z dela.

Peju Pranjčiču, prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo enega leta in 1.650 din pavšalne odškodnine, ker je 5-krat neopravičeno izostal z dela in predčasno zapustil delovno mesto.

Francu Mišmašu, prenehanje delovnega razmerja, pogojno za dobo 6 mesecev in 2.500 din pavšalne odškodnine, ker je 5-krat neopravičeno izostal z dela.

Safetu Mehmedagiču, prenehanje delovnega razmerja in 2.100 din pavšalne odškodnine, ker je 7-krat neopravičeno izostal z dela.

Vilku Mešku, javni opomin in 900 din pavšalne odškodnine, ker je 3-krat neopravičeno izostal z dela.

Anteju Čoliču, javni opomin in 600 din pavšalne odškodnine, ker je 2-krat neopravičeno izostal z dela.

Miloradu Dimitrijeviču, javni opomin in 500 din pavšalne odškodnine, ker je neopravičeno izostal z dela.

TOZD dekorirnica s satinirnico

Branku Jelakoviču, javni opomin, ker je DO med delovnim časom zapustil na nedovoljenem izhodu.

Delovne obveznosti so lažje kršili

TOZD ročna in polavtomatska predelava steklene mase: Franjo Perkovič, Ilija Pavičič, Senaid Mustajbašić, Ivana Lipovšek, Ivan Banfič, Jože Volaj.

TOZD avtomatska predelava steklene mase: Zoran Toprek.

S PODROČJA STANOVANJSKE POLITIKE V DO

S seje predsednikov odborov za družbeni standard in stanovanjske zadeve TOZD in DSSS

V septembru je bil sestanek predsednikov odborov za družbeni standard in stanovanjske zadeve vseh TOZD in DSSS naše delovne organizacije, na katerem so bila obravnavana vprašanja: dolgovi glede stanovanj med tozd, obravnava osnutka pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje stanovanj, s katerimi razpolaga SSS, kakor tudi osnutek dopolnitev samoupravnega sporazuma o dodeljevanju stanovanj v naši DO.

Vsaka temeljna organizacija oziroma delovna skupnost ima v skladu s samoupravnimi akti in zakonom o združenem delu svoj stanovanjski fond, prednostno listo, po kateri dodeljuje stanovanja, lastna sredstva za nakup stanovanj in ipd. To pa seveda ne pomeni, da ni potrebno sodelovanje, skupne naloge na nivoju delovne organizacije.

Za koordinirano delo na področju stanovanjske politike v okviru delovne organizacije opredeljuje samoupravni sporazum o dodeljevanju stanovanj skupen organ, ki ga sestavljajo predsedniki odborov za družbeni standard in stanovanjske zadeve TOZD delovne skupnosti in strokovni delavec.

Pristojnosti tega organa so opredeljene v 8. členu sporazuma:

— dogovarja se o razdelitvi stanovanj po TOZD in DSSS, na podlagi vloženih sredstev in dogovorjenih razmerij iz samoupravnega sporazuma;

— dogovarja se o reševanju stanovanjskih vprašanj, kjer je potrebno sodelovanje vseh TOZD in DSSS;

— pregleduje stanovanjski fond TOZD in DSSS in predlaga način razvrstitve stanovanj v te fonde;

— koordinira stališča glede ostalih vprašanj, kjer je potrebno skupno reševanje.

(Nadaljevanje s 4. strani)

Porabo energije bomo z rekonstrukcijo peči »G« ter z dokončanjem rekonstrukcije peči »I« gotovo še zmanjšali, vendar s tem v nobenem primeru ne smemo biti zadovoljni. Zmanjševanje porabe energije, ki smo ga dosežaj dosegli je bilo doseženo le z tehnološkimi posegi, nismo pa uspeli spremeniti odnosa posameznika do tega problema. Še vedno smo priča, da kljub dejstvu, da obratujejo štirje kompresorji tipa UA 23 in en tipa ZR še vedno primanjkuje komprimiranega zraka, še vedno ob menjavah ne zamrzujemo odtok stekla v podpečje, neracionalno koristimo delovni čas in je zato potrebno ogrevati modele s plinom itd.

Zato nas čaka na tem področju še dosti dela, da bomo prepričali slehernega člana naše delovne organizacije o nujnosti varčevanja na vseh področjih.

Prepričani smo, da bomo ob podpori družbeno političnih organizacij beležili uspehe tudi tu.

Tako so bila na zadnji seji obravnavana nekatera stanovanjska vprašanja, kjer še ni bilo dosežene poravnave med temeljnimi organizacijami. Rešitve se predlagajo posameznim odborom TOZD, da se vprašanja čimprej rešijo.

Predsedniki so razpravljali tudi o vprašanju dopolnitev samoupravnega sporazuma o dodeljevanju stanovanj v naši delovni organizaciji. Dosedanje izvajanje tega sporazuma je namreč pokazalo na nekatere pomanjkljivosti in nedorečenosti, ki nakazujejo potrebo po posameznih spremembah in dopolnitvah.

Sicer pa se za nadaljnjo obravnavo v osnovnih organizacijah sindikata, na zborih delavcev ter v končni fazi za odločanje na referendumu predlaga:

1. dopolnitev 11. člena samoupravnega sporazuma:

Pri družinskem stanju se upoštevajo tudi otroci zakonca, če so še nepreskrbljeni, ali če se šola. Če pa so zaposleni tudi otroci, se pri zakonskem stanju »poročen z... otrok« točkujejo le v primeru, če so v delovnem razmerju v Steklarni Hrastnik;

2. določnejša opredelitev 10. člena, točka A (opis stanovanjskih razmer: vlažnost, temnost, manjkajoče pritikline itd.) Stanovanjske razmere naj se točkujejo pri podnajemnikih, sostanovalcih in ne samo pri imetnikih stanovanjske pravice. Ugotovljeno je bilo, da na primer lahko sostanovalec dostikrat živi v veliko slabših razmerah kot imetnik stanovanjske pravice, ki je že dobil 1 stanovanje. Sostanovalec lahko prav tako prebiva v vlažnem, majhnem, kletnem stanovanju, pa bi po sporazumu zbral samo 5 točk, imetnik stanovanjske pravice pa za enake pogoje tudi do 43 točk.

3. Navedba »manjkajoče pritikline ali souporaba kopalnice in WC« se kot skupne ne točkujejo pri sostanovalcih, ki prebivajo v skupnem gospodinjstvu pri imetniku stanovanjske pravice na družbenem stanovanju (10. člen, točka A).

4. Sprememba 1. točke 12. člena: Vsako leto delovne dobe v Steklarni se točkuje z dvema točkama (dosedaj 1 točka).

Predsedniki posameznih odborov so opozorili, da so v temeljnih organizacijah precejšnje pripombe na dosednji točkovni sistem, saj je delovna doba ob ostalih kriterijih razvrednotena.

5. Dopolnitev 17. člena:

Če je prosilec za stanovanje vdova ali vdovec, katerega umrli zakonec je bil do svoje smrti zaposlen v Steklarni Hrastnik, se mu prizna 20% na skupen seštevek točk (enako kot če sta v Steklarni zaposlena oba zakonca).

6. Nov člen:

Če je zakonec prosilca zaposlen v drugi delovni organizaciji, je le-ta dolžna sofinancirati nakup stanovanja. V kolikor se sofinanciranje ne uveljavi, se stanovanje takemu prosilcu ne more dodeliti.

V primeru, da se dogovor med delovnimi organizacijama ne do-

seže, odloči delavski svet temeljne organizacije, ali se stanovanje prosilcu dodeli, ne glede na sofinanciranje.

7. Dopolnitev 13. člena, zdravstveno stanje:

Upošteva se kronična ali težja bolezen prosilca ali družinskega člana, ki je posledica neustreznega stanovanja, ne pa vsaka bolezen.

8. Nov člen:

V katerem bi opredelili tudi sofinanciranje in skupno reševanje stanovanjskega vprašanja, če sta zakonca zaposlena v različnih temeljnih organizacijah naše delovne organizacije. To sofinanciranje bi izvedli na način: tista temeljna organizacija, ki rešuje stanovanjsko vprašanje z dodelitvijo novega stanovanja, razpolaga tudi s starim stanovanjem, saj praktično rešuje tudi stanovanjsko vprašanje delavca druge TOZD.

9. Nov člen:

V katerem bi opredelili način porabe sredstev lastne udeležbe, ki so jo vplačali delavci, dobitniki novih družbenih stanovanj.

S sredstvi lastne udeležbe naj bi razpolagala temeljna organizacija. Predlaga se, da lahko delavski svet odloči, da se ta sred-

stva porabijo za kreditiranje individualne stanovanjske gradnje in po priteku teh sredstev v stanovanjski sklad objavi ustrezen natečaj, po postopku, ki ga sicer za kreditiranje samoupravni sporazum že določa.

10. Nov člen:

Od 1. 1. 1984 dalje bo pogoj za pridobitev družbenega stanovanja plačilo lastne udeležbe do vselitve v stanovanje.

V razpravi na izvršnih odborih organizacij sindikata v temeljnih organizacijah in delovni skupnosti niso bile podane dodatne pripombe in predlogi. Strinjali so se, da je potrebno ustrezno ovrednotiti tudi delovno dobo. Glede obveznega sofinanciranja druge delovne organizacije, če je zakonec zaposlen drugje, pa so bili mnemja, da je ta delež potrebno ovrednotiti drugače, ker se po podanem predlogu take delavce postavlja v preveč neenakopraven položaj.

Zato je bil sprejet predlog, da se delavcu, ki predloži dokazilo o sofinanciranju nakupa stanovanja delovne organizacije, kjer je zaposlen zakonec, prizna 10% na skupen seštevek točk.

Referent za socialno delo

Prvo regijsko tekmovanje »sindikati v SLO '82« na Kalu

Predsedstvo hrastniškega občinskega sindikalnega sveta je v soboto, 18. septembra, organiziralo prvo regijsko tekmovanje z naslovom »Sindikati v SLO '82«. Kar 135 sindikalnih delavcev revirskega združenega dela se je zjutraj zbralo pred osnovno šolo narodnega heroja Rajka na Logu. Iz Zagorja ob Savi je prišlo 5 ekip, iz trboveljske občine 11, domačini so imeli 12 ekip. To so bile najboljše ekipe, ki so že na podobnih občinskih tekmovanjih dosegle boljše uvrstitve.

Prva kontrolna točka na pohodni poti je bila pri rudniških nasipih. Tu so tekmovalci streljali s polavtomatsko puško. Pot jih je nato vodila do Blat, kje so reševali teste s področja delovanja sindikatov, vključevanja v SLO in DS s poudarkom na bližajočem 10. kongresu slovenskih sindikatov. Razpoložnost, vztrajnost, tekmovalni duh in toplo sonce so tekmovalce spremljali do Luže. Tu so imeli nalogo, da rešijo vprašanja iz topografije, se pravilno in v čim krajšem času orientirajo v naravi. Naslednja kontrolna točka je bila blizu Gorenjčeve kmetije, kjer so tekmovalne ekipe razstavljale puško. Pod kalsko planino pa jih je čakala zadnja naloga — met bombe. Regijsko tekmovanje so sklenili na slovesnosti pred planinskim domom rudarjev na Kalu in razglasili rezultate.

Zbrane je pozdravil podpredsednik medobčinskega sveta zveze sindikatov revirskih občin, STANE LAZNIK, ki je med drugim dejal: »To tekmovanje je pokazalo, da so sindikati že dobro uspo-

sobljeni za naloge, ki jih imajo v SLO in DS. Vendar to obvezuje sindikate, da v prihodnje še bolj poskrbijo za množičnost in kvaliteto dela na vseh nivojih. Še večjo skrb bo treba posvetiti družbeni samozaščiti, saj v revirjih nismo imuni do raznih gospodarskih kriminalov...« Nato je Zlatko Čibaj, predsednik odbora za SLO in DS pri DS ZSSS revirskih občin podelil najboljšim ekipam nagrade. Prvo mesto je zasedla ekipa DSSS iz Sijaja, ki je osvojila 234 točk. Drugo mesto so osvojili delavci iz DSSS kemične tovarne, tretje mesto sindikalni delavci iz DSSS IMD Trbovlje in četrto prva ekipa iz Iskre Trbovlje. Iz naše DO sta tekmovalju sodelovali dve ekipi. Iz TOZD ročna in polavtomatska predelava steklene mase, ki je osvojila 16. mesto oziroma 172 točk, ekipa iz TOZD avtomatska predelava steklene mase pa se je s 153 točkami uvrstila na 24. mesto. Vse ekipe so prejele še pismeno priznanje.

Dobra organizacija, v katero so bili vključeni vsi družbenopolitični delavci občine, rezervni vojaški starešine in mladinci, je pripomogla k uspešno zaključeni akciji — prvi v revirjih.

Pa še to: Dogovorjeno je bilo, da se bodo revirskega tekmovanja udeležile vse tiste ekipe, ki so se na občinskih tekmovanjih uvrstile do 15. mesta. Ekipa iz TOZD energetika s ključavničarsko delavnico se je na občinskem tekmovanju uvrstila na 3. mesto. Med udeleženci revirskega tekmovanja pa je žal ni bilo.

Predčasna upokožitev in invalidsko zavarovanje

To sta dve področji, ki jih v tem članku posebej izpostavljamo in o katerih bo do sprejetega novega republiškega zakona o invalidskem in pokojninskem zavarovanju najbrž izrečenih še veliko besed. O tezah novega zakona smo razpravljali na izvršnih odborih ter oblikovali določene pripombe.

V aprilu letos je bil sprejet nov zvezni zakon o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki se začne uporabljati s 1. 1. 1983.

Sedanji sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja je bil namreč sprejet leta 1973, torej pred uveljavitvijo nove ustave, zato so se pokazale nekatere pomankljivosti, zaradi česar so se kmalu po sprejetju ustave začele pripraviti za usklajitev tega sistema z ustavo, ki so trajale več let.

Značilnosti zveznega zakona

Če bi opredeljevali značilnosti zveznega zakona, je potrebno poudariti, da je največja vrednost v načelnih izhodiščih, na katerih temelji nov sistem, za katerega je značilno, da je pokojninsko in invalidsko zavarovanje sestavni del družbenega dela, vse pravice, obveznosti in odgovornosti iz tega naslova pa so odvisne od družbeno-ekonomskih odnosov pri pridobivanju, razporejanju in upravljanju z dohodkom.

Ob vseh naporih pri pripravi tega zakona pa nismo mnogo napredovali glede minulega dela, kot bistvene sestavine za opredelitev pokojnine in njene višine. Tako zvezni zakon vztraja na osebnem dohodku, kot osnovi za pridobitev pokojnine in določitev njene višine.

Bistvena novost je tudi, da se s 1. januarjem prihodnjega leta predvideva opustitev pogoja gostote zavarovalne dobe za pridobitev pravice do pokojnine. Z novim letom pa nastanejo tudi spremembe pri izplačevanju pokojnin, in sicer se bodo novim upokožencem in drugim uživalcem denarnih dajatev nadomestila izplačevala za nazaj.

Uvedbo predčasne pokojnine prepušča zvezni zakon republiškem. Vendar pa lahko pravico do predčasne pokojnine zavarovanec uveljavlja le tedaj, če je izpolnil določeno starost in ima predpisano pokojninsko dobo.

Glede beneficirane delovne dobe je zvezni zakon bolj odločno na stališču, da se mora zagotoviti revizija beneficiranih delovnih mest.

Bistvene novosti pa prinaša zvezni zakon na področju invalidskega zavarovanja in predstavlja pravzaprav konkretizacijo zakona o združenem delu. To pomeni, da so za preprečitev invalidnosti in za uresničevanje pravic invalidskega zavarovanja praviloma odgovorne temeljne organizacije združenega dela, skupnosti pa le izjemoma. Uresničevanje pravic s področja invalidskega zavarovanja (pravica do dela z ustreznim delovnim časom, pravica do prekvalifikacije, do razporeditve na druga ustrežna dela, do denarnega nadomestila), ki jih bo delavec uresničeval v organizaciji, v kateri je delal do nastanka invalidnosti, bo potrebno v zdru-

ženem delu realizirati v letu 1984, do tedaj pa jih bo delavec uresničeval v skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Ker sprejeti zvezni zakon uvaža le temeljne pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, gradijo republike in pokrajini s svojimi predpisi sistem tega zavarovanja kot integralni del celotnega PIZ. Zato je tudi Slovenija dolžna sprejeti nov zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Iz osnutka za republiški zakon

Izpostaviti velja predvsem dve področji: predčasna upokožitev in invalidsko zavarovanje.

V skladu z zveznim zakonom vsebuje tudi republiški osnutek termin predčasne upokožitve. Leto bi lahko zavarovanec uveljavil pri 30 letih pokojninske dobe in 55 letih starosti, zavarovanka pa pri 30 letih pokojninske dobe in 50 letih starosti. Pri tem se pokojnina seveda ustrezno odstopno zmanjša (pokojninska osnova bi bila tako 10 odstotkov manjša — polna: 85 odstotkov). Stališče 3. konference Zveze sindikatov Slovenije je, da bi bila to le izjemna oblika upokoževanja, vendar glede določila zveznega zakona to stališče v republiki ni bilo mogoče realizirati.

Zavedati pa se je potrebno, da uvedba predčasne pokojnine pomeni znižanje pokojnin in s tem padec socialne varnosti, večje pritiske na dodatke in večjo solidarnost znotraj sistema. Osnutek tudi določa, da uživalci predčasne pokojnine nimajo pravice do varstvenega dodatka. Na drugi strani pa gre za dejstvo, da je pred

upokožitvijo tista povojna generacija, ki je mnogo prispevala k osvoboditvi in obnovi domovine ter je zaradi tega izčrpana tudi zato, ker ni uživala bonitet višjega družbenega standarda, ki se je gradil postopoma.

Pomembne in bistvene novosti so na področju uveljavljanja pravic zavarovancev s preostalo delovno zmožnostjo.

Ob pripravi osnutka so bile namreč podane ugotovitve, da sistem invalidskega zavarovanja ni v celoti sledil usmeritvam zakona o združenem delu, pri uresničevanju varstva delovnih invalidov, da veljavni sistem ne vzpodbuja dovolj materialni interes in odgovornost organizacij združenega dela za varstvo zdravja, varstvo delovne zmožnosti delavcev, varstvo pri delu ter predvsem interesa uresničevanja pravic zavarovancev, pri katerih je podana preostala delovna zmožnost.

Na podlagi dosedanje prakse se namreč ugotavlja, da združeno delo — iz objektivnih pa tudi subjektivnih razlogov, ne uresničuje zahtev, ki jih imajo na področju preprečitve, zaposlovanja de-

lovnih invalidov, prekvalifikacije, ipd. Gre za primere, ko se v OZD ugotavlja, da za prekvalifikacijo ni objektivnih možnosti, ali pa v OZD ni del in nalog, ki bi jih delovni invalid lahko opravljal. Prav tako ni opaziti posebnih aktivnosti na področju samoupravnega povezovanja OZD z namenom, da bi se ta problematika po skupnem dogovoru razreševala širše, pa do mnenja, da je delovni invalid združenemu delu v breme, ko je opazen močan pritisk v smeri, da se doseže invalidska upokožitev.

Določila osnutka nov. zakona so zasnovana tako, da se mora varstvo delovnih invalidov izvajati tam, kjer je delavec postal delovni invalid, torej v združenem delu. V okviru skupnosti PIZ naj bi ostala le pravica do invalidske pokojnine, medtem ko naj bi združeno delo prevzelo uresničevanje pravic do zaposlitve, ustrezne prerazporeditve, do prekvalifikacije, denarnega nadomestila. To hkrati pomeni, da združeno delo za uresničevanje teh pravic ne bi več odvajalo sredstev skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Pri tem gre za zelo obsežno nalogo. Tako naj bi na primer zakonom določal le vrste denarnih nadomestil in temeljna načela za določanje višine, natančneje ureditve vprašanj v zvezi z višino usklajevanja in izplačevanja denarnih nadomestil pa bodo morale urediti OZD s svojimi samoupravnimi splošnimi akti. V samoupravnih aktih bo potrebno urediti pogoje, način in postopke za uveljavljanje in uresničevanje pravic, kakor tudi način zagotavljanja sredstev za te namene.

Referent za socialno delo

ZAHVALA

Ob mojem odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v brusilnici, žigosarni in ostalih enot, ki so mi poklonili tako lepa darila, ki mi bodo nadvse dragocen spomin na vas.

Posebej se zahvaljujem Stan-ki Kramžar, Eli Potočnik in Lidiji Glažar, ki so mi darilo prinesle domov.

V naprej pa vam želim še mnogo razumevanja.

Hvaležna Zofija Laznik

V razpravi o tezah zakona invalidsko pokojninskega zavarovanja smo delavci Steklarne Hrastnik izoblikovali naslednje pripombe:

1. Predlagamo, da gredo nadomestila za primere, ko gre za invalidnost, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni v breme delovne organizacije, vsa ostala nadomestila, za invalidnost, katere posledica je poškodba izven delovne organizacije ali drugo obolenje, pa v breme skupnosti invalidsko pokojninskega zavarovanja.

2. Naj se črta člen oziroma teza, ki govori o možnosti, da delavec, ki dopolni 40 let, še ostane v delovni organizaciji, ne da bi uveljavil pravico do pokojnine in se mu pokojnina poveča, vendar ne more biti višja od 90 %, in sicer za vsako leto zavarovanja po izpolnitvi polne pokojninske dobe za odstotek, ki ga določi skupnost.

Še nadalje se zavzemamo za revizijo delovnih nalog in opravil, ki se uvrščajo v beneficirani delovni staž.

3. Predlagamo, da se predčasna upokožitev delavcu omogoči, vendar v primeru ugotovitve, da je s tem ogrožena njegova socialna varnost, se takšna upokožitev onemogoči.

Beseda naših bodočih sodelavcev

Veliko mladih je bilo v času šolskih počitnic na delu v Steklarni. Eni iz želje, da bi zaslužili kak dinar, drugi zato, da bi opravili obveznosti, ki jim jih nalagajo učni programi. Med slednjimi pa je bilo največ takih, ki prejema študentsko stipendijo v naši DO. Šolajo pa se na različnih stopnjah različnih smeri. Torej se bodo po končanem šolanju zaposlili v Steklarni in tako postali naši sodelavci. Nekateri izmed njih smo ob koncu prakse povprašali o njihovih vtisih. Takole so pripovedovali:

MILE JUKIĆ, 1. letnik UI — kovinarska smer — SR program

Ko sem prihajal v Steklarno, da bi za 1. letnik opravil še tisti del izobraževanja, ki mu pravimo proizvodno delo, sem mislil, da bo čisto drugače. To drugače bi lahko rekel tudi slabo, a moram takoj dodati, da je bilo mnogo bolje. Delal sem v remontni delavnici v TOZD avtomatska predelava steklene mase, nato pa še v TOZD orodjarna. Delo je bilo zanimivo. Bolj po tihem sem sicer pričakoval, da bom delal pri stroju. Seveda nam je mentor pojasnil, da letos to ni mogoče. Kljub temu pa moram priznati, da je bilo delo zanimivo. Tudi delavci so nas lepo sprejeli. Če se je kateremu od nas učencev pri delu zataknilo, so nam radi priskočili na pomoč. Prihodnje leto bom z veseljem prišel v delovno organizacijo.

ALES RACKI, 1. letnik UI — kovinarska usmeritev — SR program

Ob koncu proizvodnega dela sem zelo zadovoljen, saj je bilo delo zelo zanimivo. Mislim, da sem se pri tem delu zelo veliko naučil, čeprav je čas, ko smo učenci v delovnih organizacijah zelo kratek. Meni se zdi, da bi bilo bolje, ko bi program v šoli nekoliko skrajšali, čas proizvodnega dela pa nekoliko podaljšali.

Iz delovne organizacije odhajam z lepim vtisom. Sedaj pa ko sem prakso končal, odhajam v mladinsko delovno brigado 3. julij.

MARJAN POLAK, Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo

Ker mora po programu izobraževanja vsak študent v času študija na omenjeni fakulteti opraviti dva meseca praktičnega dela, sem se odločil, da del te obveznosti opravim že letos. Teden dni sem opravljal v zmesarni precej različna dela. Kasneje pa sem delal na delovnem mestu izmenskega vodje. V začetku me je kar precej skrbelo, če bom delu kos, kot se temu reče. Pa je kar šlo. Moram pa reči, da smo nekatere probleme reševali kar uspešno. Ob uspešnem reševanju problemov in pripravljenosti delavcev, da mi kot novincu pomagajo, odhajam z občutkom, da bom po končanem študiju rad prišel v delovno organizacijo.

DRAGICA KRNETA, diplomant Ekonomske fakultete

V delovni organizaciji sem nekaj več kot teden dni. Zdi se mi

zelo v redu. Trenutno delam v gospodarsko računskem sektorju, pred tem pa sem delala tudi v blagajni. Sicer pa sem v delovno organizacijo prihajala na prakso kot srednješolka.

Vendar pa se mi danes zdi vse mnogo bolj zanimivo, kot prej. Najbrž tudi zato, ker sem na pragu redne zaposlitve, pa tudi znanje, ki si ga človek pridobi s šolanjem opravi svoje. Študij na drugi stopnji ekonomske fakultete pa bom poskušala nadaljevati ob delu.

Na splošno rečeno, osrečuje me to, da so ti kot mlademu in neizkušenemu delavcu vsepovsod pripravljene pomagati, da bi se lahko kar majhitreje vključil v delo z ostalimi delavci.

NEDO STJEPANOVIĆ, steklarska šola, 2. letnik

Delam v brigadi. Pred to enomesečno delovno prakso, ki jo kot dijak drugega letnika trenutno opravljam, sem že večkrat delal v Steklarni Hrastnik. Zato to srečanje z delavci in delom v Steklarni zame ni novo.

Delo tukaj se seveda precej razlikuje od tistega v šoli. Priznati moram, da je mnogo zahtevnejše, saj tukaj delamo bistveno drugačne izdelke in tudi večje velikosti, kot v šoli. Žal pa tega nekateri delavci ne vedo. Včasih se komu celo čudno zdi, če se nam učencem kakšna stvar takoj ne posreči.

LJUBO JORGIĆ, Steklarska šola, 2. letnik

Vključiti se v novo delovno okolje mi ni bilo težko. V brigadi, kjer trenutno delam, smo se kar dobro »ujeli«. Nekoliko sem sicer razmišljal o tem, da bi namesto delovne prakse šel v mladinsko delovno brigado. Seveda pa bi bilo potem moje praktično steklarsko znanje kar težko nadoknaditi. Sicer pa lahko rečem, da so mi, in sploh vsem nam, ki smo bili tukaj na praksi, delavci radi priskočili na pomoč. Delal sem v brigadi Cigler Janca. Delali smo zelo različne izdelke in mislim, da je bila to delovna praksa v pravem pomenu besede.

BORIS MATKO, 1. letnik UI — kovinarska smer, SR program

V šoli so nas seznanili ter nam dali teoretična navodila za opravljanje proizvodnega dela v delovni organizaciji. Veselil sem se prihoda v Steklarno, kajti v preteklem letu sem že kot osmošolec v času počitnic delal v orodjarni. Proizvodno delo sem opravljal deloma v TOZD avtomatske proizvodnje deloma pa v TOZD orodjarna.

Zame je najbolj zanimivo delo s stroji. Res pa je tudi, da kot učenec prvega letnika del pri strojih nisem opravljal. Je pač tak program. Prihodnje leto tudi to pride na vrsto. Sem pa z delom kljub temu zelo zadovoljen. Mislim, da sem si v času ko sem opravljal proizvodno delo, pridobil pa tudi utrdil svoj znanje. Nad vse prijeten pa je bil občutek, da so nas učence starejši delavci tako lepo sprejeli, imeli do nas tako korektne od-

nose in nam vselej bili pripravljene pomagati, če je bilo potrebno.

ALENKA LESKOVSEK, šola za oblikovanje 3. letnik

Letos sm bila na delovni praksi v Steklarni že četrtrič in upam, da se bom tudi zaposlila v njej.

V razvojnem oddelku, kjer sem delala, se počutim že kar domače. Vesela sem, da sem se lahko ukvarjala s svojo stroko — grafikom.

Moje delo ni bilo enolično ali dolgočasno. Prve dni sem konstruirala ali sestavljala embalažo za kozarce Emira. To mi sicer ni preveč ležalo, zato pa sem z veseljem skicirala in izrisovala dekoracijo za embalažo, ki naj

bi bila živih, svežih barv in bi tako popestrila embalažo ter povečala prodajo.

To je bilo moje glavno delo, vmes pa sem pomagala lepiti napis na upravni stavbi, delala sem barvne osnutke razstavnega paviljona za zagrebški velesejem in poslikala nekaj kozarcev po lastni zamisli.

Na praksi sem se dobro počutila, mogoče prav zato, ker nas v oddelku ni bilo zaradi letnih dopustov.

Vsakodnevni osem ur mi je teklo hitro in trije obvezni tedni so minili, ne da bi vedela kdaj.

Čeprav mi je bilo na praksi všeč, sem hotela izkoristiti še ostanek počitnic na morju.

OKROGLA MIZA

STANOVANJSKO IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO V HRASTNIKU

Na pobudo novinarjev Radia Trbovlje je bila v petek, dne 24. septembra, sklicana okrogla miza pri OK SZDL v Hrastniku na temo DRUŽBENOEKONOMSKI ODNOSI V STANOVANJSKOKOMUNALNEM GOSPODARSTVU. Poleg novinarjev radia in dopisnika Dela so se okrogle mize udeležili predstavniki: komunalnega obrtnega podjetja, stanovanjske in komunalne skupnosti in skupščine občine. Nekaj zaključkov seveda lahko objavimo:

V Hrastniku je precej zanimanja za individualno stanovanjsko gradnjo. Po zazidalnem načrtu bo možna gradnja v Turju, saj je na tem območju predvidenih kar 51 parcel, 34 v okolici Loga in na Breznem gradnja stanovanjskih in poslovnih objektov za drobno gospodarstvo. Vse parcele seveda še niso v občini komunalno urejene, čeprav je to naloga komune skupnosti. Lansko leto je ta skupnost uredila nekaj parcel na Veličkovi, cena opremljene površine pa je bila 500 din za kvadratni meter. Vzporedno z individualno pa poteka tudi družbena stanovanjska gradnja. Z združitvijo strokovnih del stanovanjske in komunalne skupnosti je načrtovanje stanovanj in urejanje zemljišč precej lažje. V Hrastniku so uspeli tudi, da se stroški komunalne ureditve ne vračunajo več v ceno stanovanjske površine oziroma gradbeno ceno.

In kako bo letos z novogradnjo? Pri stanovanjski skupnosti pravijo, da do konca leta ne bo vseljenih vseh 99 novih stanovanj, tako kot so načrtovali. Do konca oktobra pa naj bi gradbinci zaključili z deli pri stanovanjsko-poslovnem objektu na Dolu. V stavbi bo 17 stanovanj, v spodnji etaži pa prostori za splošno in zobno ambulanto.

Nasproti Ljubljanske banke v Hrastniku gradbinci zidajo 28 stanovanj za upokojece. Sredstva za gradnjo je prispevala republiška skupnost za pokojninsko-invalidsko zavarovanje. Izhodišna cena, ki je bila določena pred gradnjo, je precej visoka, in sicer 25.000 dinarjev. Končna cena kvadratnega metra stanovanj-

ske površine pa bo najbrž še višja.

Stanovanjske potrebe v združenem delu Hrastnika so velike. Veliko je starih stanovanj, ki čisto ne ustrezajo več življenjskim potrebam. To so v večini stanovanja rudniške in steklarske kolonije.

Po strukturi je v občini največ dvosobnih stanovanj. Okoli 70 imetnikov pa zaseda prevelika stanovanja. Po drugi strani pa številne družine v majhnih utesnjenih stanovanjih. Zakonske osnove za preselitev stanovanj, ki žive v večjih stanovanjih, ni. So pa v zadnjih letih pri stanovanjski skupnosti rešili veliko problemov na račun zamenjave stanovanj. Ugotavljajo pa, da stanarina ne zadošča za vzdrževanja stanovanjskega sklada. To tudi zato ne, ker morajo često nepredvideno popravljati okvare na številnih stanovanjskih objektih. Za vzdrževanje stanovanjskih zgradb porabijo znatno več sredstev, kot jih zberejo s stanarinami. Tako za vzdrževanje koristijo tudi sredstva iz amortizacije.

Veliko pripomb je s strani stanovanjcev izrečenih prav na račun opravljanja vzdrževalnih del. Dostikrat se dela izvršijo nekvalitetno, z njimi se zavlačuje. Tega se komunalci dobro zavedajo. So kritični, priznajo napake, vendar v isti sapi zagovarjajo, da nimajo kadrov. Manjka jim kvalificiranih zidarjev, tesarjev, kovinarjev, vodovodnih inštalaterjev. S težavami pa se srečujejo tudi pri komunalnih vodah. Čeprav prebivalci težav pri oskrbi s pitno vodo ne občutijo, v zajetjih jo je dovolj, pa so cevovodi dotrajani. Podobna slika je pri kanalizaciji. V občini bi potrebovali kar 3 čistilne naprave.

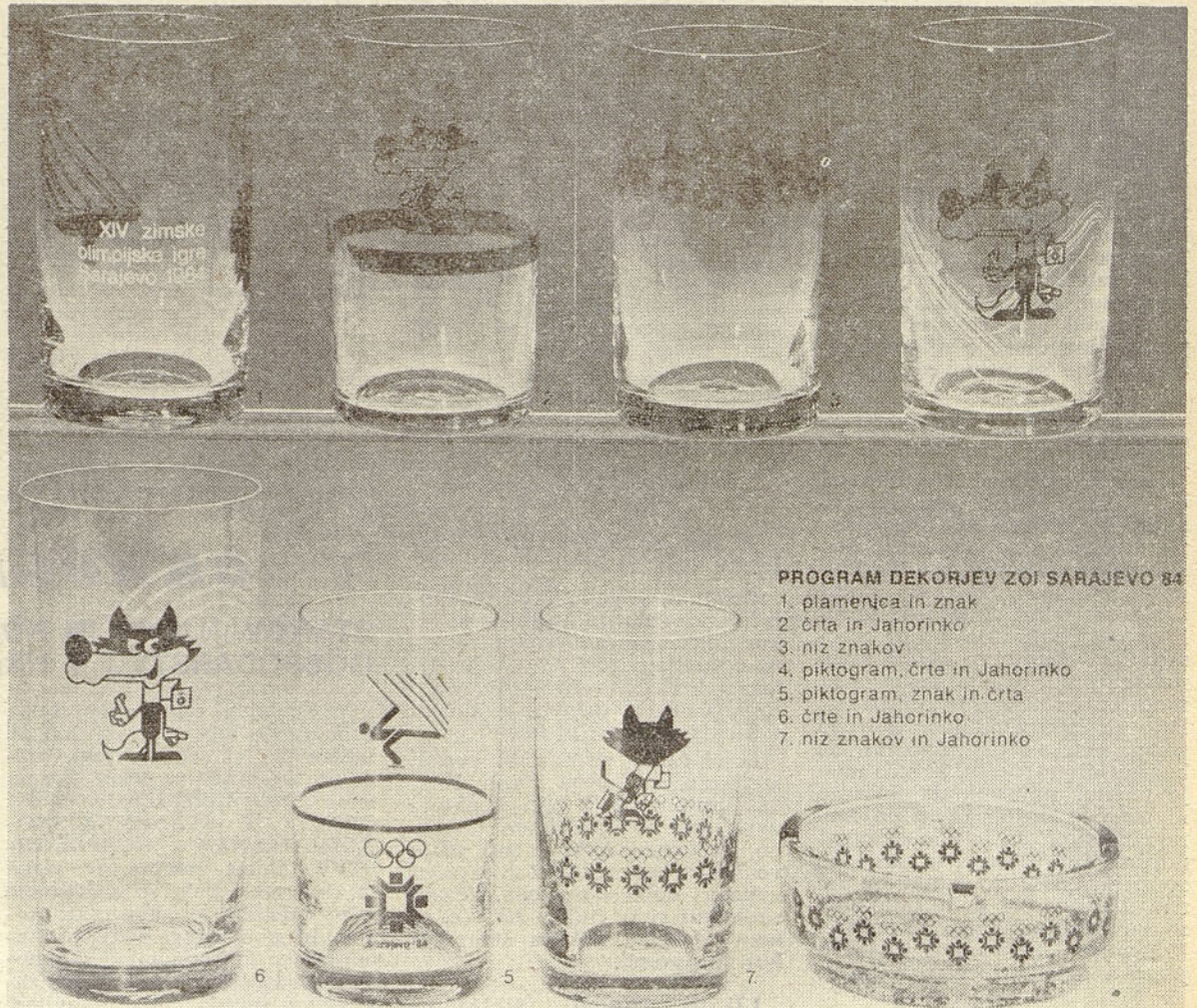
Nekaj drobtin je bilo položnih na mizo. Med drugim so predstavniki KOP rekli tudi to, da imajo težave pri urejanju zelenic, parkov in nasadov. Če bi vsak, ki gre po cesti, se sprehaja po parku bil pozoren, odrgel smeti tam, kjer je mesto, potem bi tudi Hrastnik imel lepšo podobo. Toda, žal ni tako. Največkrat kar s prstom pokažemo na komunalne delavce.

V. P.

Jesenski zagrebški velesejem 1982

Letošnji jesenski mednarodni zagrebški sejem je potekal v času zaostrenih gospodarskih razmer v Jugoslaviji. Lahko trdim, da je na tistem delu sejma, ki sem ga obiskal, očitna prisotnost naših gospodarskih težav, da ne rečem stagnacije. To se na poseben način odraža tudi pri tujih razstavljalcih, saj je plasman njihovih izdelkov na naše tržišče vedno težji, ali pa celo onemogočen. Razumljivo, da je Zagrebški velesejem v taki luči poslovno nezanimiv za tuje razstavljalce.

Pri pregledu sejma velja posebna pozornost steklarski industriji Jugoslavije, to je naši konkurenci. Ze omenjene gospodarske razmere Jugoslavije pogojujejo tudi to področje in tako nismo videli večjih premikov v programih jugoslovanskih steklarn. Prisoten je bil celo občutek, da so z eksponatov spomladanskega sejma obrisali prah in jih postavili nazaj v vitrine. Brez pretiravanja pa je moč trditi, da je prisotna določena stagnacija tudi na področju steklarske industrije Jugoslavije, saj manjka celo dobre volje, da se vsaj za sejem izdela nekaj novosti. Mimogrede povedano so sejmi tudi zato, da razstavljalci pokažejo novosti v proizvodnih programih kot dokaz, da iščejo nove poti na področju designa oziroma tehnologije; kot taki lahko ponudijo več in so torej tržno zanimivi. V pogojih našega gospodarjenja, ko prave konkurence ni, so tudi razmišljanja v smeri razvoja otopele. Pa še drugi momenti so prisotni: na eni strani velike težave v samem proizvodnem procesu, ko smo zad-

PROGRAM DEKORJEV ZOI SARAJEVO 84

1. plamenjca in znak
2. črta in Jahorinko
3. niz znakov
4. piktogram, črte in Jahorinko
5. piktogram, znak in črta
6. črte in Jahorinko
7. niz znakov in Jahorinko

Izdelki z oznako OI 1984 Sarajevo

4 kozarci za whisky

Primer nove embalaže za viski

voljni, če vsaj ni zastojev; na drugi strani pa so še mogoči posegi na domačem tržišču, ki več prinesejo, kot najboljši nov program izdelkov. Perspektivna pa taka pot gotovo ni.

Posamezne steklarne so predstavile naslednje izdelke:

a) Zaječar — standardni program kristalnih izdelkov strojne izdelave, ki so deloma brušeni in tako posegajo na področje kvalitetnejših brušenih kristalnih izdelkov Rogaške itd.

b) Rogaška — kvalitetni kristalni izdelki, tudi novosti, ki pa pri njih ne pomenijo večjih programskih premikov, še manj pa stroškov.

Izdelani so namreč kot vzorci v poceni orodjih (leseni modeli itd.) kljub temu pa izražajo željo proizvajalca po razvoju.

c) Paračin — program sovпада z našim, zato je vreden posebne pozornosti: poleg zelo slabega stekla — zelen odtenek — in programa strojno izdelanih kozarcev je ta tovarna predstavila tudi zelo lepe servise v barvnem steklu (sivo in zeleno) z ustreznim dekorjem. Če so se oni pri nas inspirirali glede zelenega odteneka stekla potem bo kar prav, da mi prevzamemo idejo servisov (ne oblike) za naše barvno steklo. — Zanimive so tudi sklede s prosto oblikovanimi robovi, sicer strojne izdelave.

d) Pula — izdelki razsvetljave s področja opalnega stekla, opalina, slude, krakileja in celo tehnike z barvnimi palčkami, ki smo

KDAJ IN KAKO DO POKOJNINE

Izvečki iz Statuta pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji

V današnji številki Steklarja nadaljujemo z objavo izvlečkov iz Statuta pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Mnogim članom naše delovne organizacije je tudi znano, da se na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja pripravljajo določene spremembe, o katerih tudi pišemo v današnji številki. Prav te novitete pa bodo tudi po vsej verjetnosti zahtevale določene spremembe v samem Statutu, čeprav je sedanjí še zelo »mlad«, saj je izšel z vsemi dopolnitvami v mesecu aprilu 1982. Sicer pa nam je znano, da je potrebno precej časa, predno se sprejmejo določene spremembe v zakonih in predpisih, saj je pot sprejetja dolga prek tez, osnutkov, predlogov do samega sprejetja na ustreznih organih. Torej, do sprememb na tem področju so v veljavi sedanjí pogoji in predpisi, katere objavljamo v pomoč vsem tistim, ki se jim bliža čas odhoda v zaslužni pokoj.

INVALIDSKO ZAVAROVANJE

1. Splošni pojmi

44. člen

Invalidnost je podana, če nastane pri zavarovancu izguba ali zmanjšanje možnosti za svoje delo, ki ju ni mogoče odpraviti z zdravljenjem oziroma medicinsko rehabilitacijo.

Invalidnost v smislu prvega odstavka tega člena je podana tudi, kadar zavarovanec zaradi trajne spremembe, ki je nastala v njegovem zdravstvenem stanju, ne sme več opravljati dela, za katero je s posebnimi predpisi določeno, da ga smejo opravljati samo osebe, ki glede zdravstvenega stanja izpolnjujejo določene posebne pogoje.

45. člen

Neposredna nevarnost za invalidnost je podana, kadar delovni pogoji na posameznih delih in nalogah glede na higienske in tehnične varnostne ukrepe, ki se uporabljajo ali jih je mogoče upo-

rabljeti pri delu, v tolikšni meri vplivajo na zavarovančovo zdravstveno stanje in delovno zmožnost, da mora nujno zamenjati dela in naloge, ker bi sicer postal invalid.

46. člen

Delovni invalid je zavarovanec, ki je na podlagi invalidnosti pridobil kakšno pravico iz invalidskega zavarovanja.

47. člen

Vzroki za nastanek invalidnosti so:

1. nesreča pri delu ali poklicna bolezen;
2. bolezen ali poškodba izven dela.

48. člen

Za nesrečo pri delu se šteje vsaka poškodba zavarovancá, ki je posledica neposrednega in kratkotrajnega mehničnega, fizikalnega ali kemičnega učinka, kot tudi poškodba, ki je posledica hitre spremembe položaja telesa, nenadne obremenitve telesa ali

ugotovitev iz uvoda, da se stvari počasi premikajo naprej. Morda je v propagandni dejavnosti to bolj prisotno, saj je Sijaj opremil izdelke z nalepkami »novo«, prav tako npr. Dekor Zabok na veliko propagira zaroko z nemško firmo STAFF, konkretnega pa je malo videti. — Malo je lepega razsvetljavnega stekla, posebej v barvi.

Zanimivo je tudi področje kartonske embalaže. Znani jugoslovanski proizvajalci (Grafokarton, Zagreb; Bel, Beliše; Grafotehna, Zagreb; Ivica Lovinčić, Zagreb; KTL, Ljubljana; Istragrafika, Rovinj itd.) so predstavili svoje programe, vendar nič novega od zadnjega sejma. Na področju direktnega tiska na mikroval je še vedno prva Istragrafika Rovinj, na področju kartonskih ovitkov pa je več proizvajalcev in bo treba iskati ponudbe tudi pri njih. V splošnem pa je ponudba kvalitetne embalaže (valoviti karton) skromna in zaostaja za kvaliteto ostalih proizvodov.

Razmišljanju o zagrebškem velesejmu bi lahko dodal vprašanje, kaj bomo lahko tu videli oziroma sami predstavili v prihodnje? Če se nekateri tokovi v gospodarstvu ne bodo bistveno spremenili, je mogoče, da ta manifestacija ne bo več služila namenu.

Slavko Marcen

kakšne druge nenadne spremembe fiziološkega stanja organizma, če je taka poškodba v vzročni zvezi z opravljanjem dela na določenih delih in nalogah ali z delom oziroma dejavnostjo, na podlagi katerih ima poškodovanec lastnost zavarovanca v smislu tega statuta.

Za nesrečo pri delu se šteje tudi obolenje zavarovanca, ki je neposredna in izključna posledica kakšnega nesrečnega naključja ali višje sile med delom oziroma dejavnostjo, na podlagi katere ima oboleni lastnost zavarovanca v smislu tega statuta.

Za nesrečo pri delu se šteje tudi poškodba, povzročena na način iz prvega odstavka tega člena, ki je pretrpi zavarovanec na redni poti od stanovanja do delovnega kraja in nazaj, na poti, ukazani za izvrševanje službenih nalog, ali na poti, da nastopi delo, ki mu je priskrbiljeno.

49. člen

Za nesrečo pri delu se šteje tudi poškodba, ki jo pretrpijo zavarovanci za vse primere zavarovanja in iz 1. in 2. točke odstavka 25. člena tega statuta med trajanjem delovnega razmerja, dejavnosti oziroma okoliščine, na podlagi katere imajo lastnost zavarovanca, v okoliščinah iz 24. člena tega statuta ali medtem ko so v JLA na vojaških vajah ali služijo vojaški rok ali ko so v enotah teritorialne obrambe ali pri opravljanju dela po pogodbi o delu (7. točka 22. člena).

Zavarovanci iz prejšnjega odstavka pridobijo pravice, kot da bi jih zadela nesreča pri delu tudi tedaj, kadar pretrpijo poškodbo, povzročeno na način, opisan v prvem odstavku 48. člena tega statuta, medtem ko služijo vojaški rok v JLA, če so odšli k vojakom najpozneje v enem mesecu po prenehanju delovnega razmerja ali druge lastnosti, na podlagi katere so bili obvezno zavarovani.

50. člen

Za nesrečo pri delu se šteje tudi poškodba, povzročena na način, opisan v prvem odstavku 48. člena, ki jo pretrpi zavarovanec iz 22. člena tega statuta v primerih iz 1. do 4. točke prvega odstavka 24. člena.

51. člen

Za nesrečo pri delu se šteje tudi tedaj, kadar pretrpijo poškodbo, opisan v prvem odstavku 48. člena, ki jo pretrpijo zavarovanci iz 16. do 20. člena in delovni invalidi:

1. v zvezi s pravico do zdravstvenega varstva, rehabilitacije ali zaposlitve po tem statutu — v primerih, ki jih določí skupnost;

2. pri praktičnih delih ali vajah med medicinsko in poklicno rehabilitacijo.

52. člen

Poklicne bolezni so določene bolezni, povzročene z daljšim neposrednim vplivom delovnega procesa in delovnih pogojev na določeni hdelih in nalogah ali delih oziroma dejavnostih, na podlagi katerih ima zboleli lastnost zavarovanca po tem statutu.

Seznam poklicnih bolezni z deli, na katerih se te pojavljajo, in pogoji, v katerih se štejejo za poklicne bolezni v smislu prvega odstavka tega člena, se določí z zveznim družbenim dogovorom.

53. člen

Za nesrečo pri delu ali poklicno bolezen se šteje tudi nesreča ali bolezen, ki ni posledica dela na določenih delih in nalogah oziroma posledica določenega dela, temveč posledica kakšnega drugega dela, ki ga je zavarovanec opravljal v interesu organizacije, v kateri je bil zaposlen.

54. člen

Telesna okvara je podana, če nastane pri zavarovancu izguba, bistvenejša poškodovanost ali znatnejša onesposobljenost posameznih organov ali delov telesa, ki otežuje normalno aktivnost organizma in zahteva večje napore pri zadovoljevanju življenjskih potreb.

Seznam telesnih okvar, ko so podlaga za pridobitev pravice do nadomestila za telesno okvaro, z odstotki teh okvar je določen z zveznim družbenim dogovorom.

55. člen

Zavarovanci, ki postanejo invalidi, se razvrstijo glede na preostalo zmožnost za svoje delo in za drugo ustrezno delo v I., II. ali III. kategorijo invalidnosti.

V I. kategorijo invalidnosti se razvrstijo zavarovanci, ki so popolnoma nezmožni za svoje in za drugo ustrezno delo in se zanj niti s poklicno rehabilitacijo ne morejo usposobiti.

V II. kategorijo invalidnosti se razvrstijo zavarovanci, ki so deloma zmožni za svoje delo, lahko pa poln delovni čas opravljajo drugo ustrezno delo ali se zanj usposobijo s poklicno rehabilitacijo, ustreznega dela s polnim delovnim časom.

V III. kategorijo invalidnosti se razvrstijo zavarovanci, ki so popolnoma nezmožni ali so le deloma zmožni za svoje delo, lahko pa poln delovni čas opravljajo drugo ustrezno delo ali se zanj usposobijo s poklicno rehabilitacijo.

56. člen

Svoje delo so dela in naloge, na katerih je zavarovanec delal neposredno, preden je postal invalid. Če je za zavarovanca ugodnejše, so to na njegovo zahtevo dela in naloge, ki jih je opravljal najmanj dve leti v zadnjih treh letih dela, preden je postal invalid ali je nastala neposredna nevarnost, da postane invalid.

Preostala delovna zmožnost za dvoje delo je podana, če je zavarovanec zmožen opravljati svoje delo z delovnim naporom, ki ne poslabša njegove invalidnosti in z normalnim delovnim učinkom najmanj polovico polnega delovnega časa.

Preostala delovna zmožnost za svoje delo je podana tudi, če je za tako delo potrebno poprejšnje privajanje.

(se nadaljuje)

(Nadaljevanje z 8. strani)

jo videli v steklarni v Španiji. Če je razstavljeno tudi dejansko v njihovem programu, imajo bolj »tipično ročno« proizvodnjo od nas.

e) Prokuplje — najbolj »tipična ročna« proizvodnja od vseh jugoslovanskih steklarj; področje razsvetljave, področje posod iz njihovega onixa ter področje fantazij. — Novosti malo ali nič.

f) Samobor — zanimive in nove so steklene živalce (verjetno injekcijsko proizvedene) ter plošče z živalmi — prozorne plošče in mat motiv.

Po pregledu omenjenih steklarn moramo povedati, da tudi naša tovarna ni predstavila bistvenih novosti v proizvodnem programu. Omembe vreden je program izdelkov OI 1984 Sarajevo, ki pa ni čisto nov ter področje embalaže za avtomatske izdelke (kozarce) kot novost. Na področju razsvetljave smo prikazali posamezne nove izdelke, prav tako tudi nove serije plafonjer. Sicer pa je le-tos bil poudarek na samem razstavnem prostoru in predstavitvi izdelkov.

Zanimivo je tudi področje proizvajalcev razsvetljave (Sijaj, Hrastnik; Dekor, Zabok; Proleter, Prilep; Emi, Poljčane itd.), saj je možno videti aplikacije naših izdelkov pa razvoj razsvetljave pri nas. Tudi za to področje velja

In memoriam

FRANCI KLENOVŠEK

Poletje se je počasi umikalo jeseni. Večer je postajal vse hladnejši, pa čeprav je le nekaj ur poprej še sijalo sonce. Pred nekaj dnevi je to isto sonce grelo tudi tebe. Nemo zrem v gomilo cvetja, venčev. Tu nekje pod gomilo tega cvetja je ostal spomin.

Za mojim hrbtom se ustavljajo serce — ljudje tvoji prijatelji, ki ravno tako kot jaz ne verjamejo kruti resnici. Pred štirimi dnevi sva se videla, pogovarjala. Tem za razgovor ti ni nikoli zmanjkalo. Tudi takrat ti je desna roka počivala na levi strani prsi. Smejati si se in si prav narahlo masiral srce. To si počel večkrat. V delavnici ob stroju, v pogovoru. In dolgo tudi.

Zrem v drobne lučke skozi kate vidim nešteto tvojih likov. V teh dolgih letih druženja in poznanstva jih je bilo res veliko. Na nogometnem igrišču, v dresu in trenirki, na tribuni, ob stroju, na sestankih. Povsod drugačen, vendar v bistvu povsod isti — Cene.

JASMINA SELIMOVIČ

Le dobrih 18 in pol let je imela in le sedem mesecev delovne dobe v tovarni. Tako kot mnoge njene vrstnice je prišla iskat delo v Slovenijo. Na domači kmetiji v vasi Skugriči pri Vlasenici zanjjo ni bilo bodočnosti. S težkim srcem se je poslovlila od staršev, prepričana, da bo v Sloveniji našla srečo, ljubezen in življenje.

Kaj jo je pripeljalo na usodno odločitev, na kaj je mislila in o čem je premišljevala tisti trenutek, ko je globoko pod seboj zrla v temne valove Save. Prijateljic, vsaj tistih pravih med domačimi

Vzdevek, ki si ga dobil, kdo ve kdaj in kdo ve kje, je ostal simbol tvoje osebnosti. Dovolj je bilo izreči Cene in že smo vedeli za koga gre.

Razposajenost v otroštvu, šport zlasti nogomet v mladosti, družina, dom in na žalost bolezen v zrelih letih. In — samo 48 let. Veliko nas je bilo, ko smo te spremljali na zadnjo pot tako nenadoma in v mnogo prerani grob. Pa vendar nismo bili vsi. In tudi nemogoče bi bilo. Koliko prijateljev, samo športnih. Večina s solzami v očeh in neskrto bolečino v prsih. Temperamentna je bila tvoja, na žalost, kratka življenjska pot. Podobna gorski reki, ki je utesnjena v ozka korita skal. Spomini hite. Hite nazaj in tudi izredno veliko jih je. Večina je prijateljev, pa čeprav je vmes tudi nekaj takšnih, ki bi jih rad čimprej pozabil. Pa se ne da, saj so tudi ti sestavni del slehernega življenja. Tudi tvojega. Zrem v gomilo in vse več nas je. Neda leč proč slišim glasove čričkov in tiho žuborene potoka.

Veliko smo bili skupaj pri delu, na igrišču, povsod. In še bomo ostali skupaj — v spominu...

Sedim ob stroju in gledam proti tvojemu delovnemu mestu. Vsak čas bo prišel. Nasmejan, s tistim obveznim »zdravo«. Gledam. V odsevu sveč berem napis: »Franciju v zadnje slovo«. Torej je le res. Odšel si tako nenadoma. Zapustil družino, prijatelje, znance. Tisto, ker si se že nekaj časa zavedal, se je zgodilo. Volja, hotenje, želje. Vse je bilo zaman. Venci, cvetje, sveče. In pod njimi urna s tvojimi posmrtnimi ostanke.

Počivaj v miru — Cene...

Življenje piše zgodbe in pušča spomine. Žal le spomine.

sodelavkami skorajda ni imela. Pa kako tudi bi. Čas druženja je bil kratek, razposajeno mlado življenje pa priročno možnostim in okolici. Pri delu je bila marljiva, le rekdokaj tudi gostobesedna. Morda jo je prav ta zaprtost napeljala na usodno odločitev. Zakaj? Odgovor bo ostal kar večna skrivnost v globinah pod savskim mostom, od kjer je odšla mnogo prežgodaj v objem smrti, ne da bi občutila srečo in življenje, ki je bilo otožno pesem v njenih prsih. Nismo se poznali, ni bilo časa in morda tudi ne pravih priložnosti. Ali pa morda... toda zdaj je prepozno; za nas in zate Jasmina.

ZAHVALA

Hvala vsem, ki ste nam ob izgubi naše drage žene, mame in sestre

MARIJE RUPNIK

izrekli sožalje, darovali cvetje ali nam kakorkoli pomagali.

Hvala sindikatu in kolektivu Steklarne Hrastnik, godbi ter pevcem Svobode II ter obema govornikoma.

Žalujoči: mož Lojze, sin Ivan, hči Hermina, sestra Fani, brata Edo in Sandi ter ostalo sorodstvo.

Novo v knjižnici Hrastnik

1. Charles Berlitz: BREZ SLEDU

Charles Berlitz je napisal znani BERMUDSKI TRIKOTNIK, ki je izšel pri založbi Obzorja Maribor pred petimi leti in zbudil veliko pozornost. Tudi v novejšem delu z naslovom BREZ SLEDU raziskuje vrsto novih in zanimivih pripetljivostev v skrivnostnem predelu Atlantskega oceana, ki je znan kot hudičev trikotnik. Ti pripetljivi so prišli na dan kot reakcija na prvo knjigo.

Knjiga BREZ SLEDU je polna presenetljivih zgodb o nenavadnih dogodkih in pojavih v tem trikotniku; o posebnostih morja in vremena; o čudnih ladjah in plovilih, ki so izginila od 1800 do 1976, o oblakih, ki dozdevno lovijo ladje in letala, o časovnih premikih in možnostih prehoda na območje, ki pelje v drugo dimenzijo ali celo iz prostora. Berlitz analizira pročala o pojavih, kot so motnje v delovanju vremenskih satelitov, vendar samo takrat, ko letijo nad trikotnikom, analizira tudi skupno raziskovanje ameriških in sovjetskih strokovnjakov v elektromagnetnih anomalijah v trikotniku, piše o strogo zaupnem »philadelphijskem poskusu« ameriške vojne mornarice, v katerem sta postali nevidni ladja in njena posadka — pa še v marsičem drugem in o raznih skrivnostih, ki vznemirjajo človeškega duha. Seveda piše drzno in nenavadno in sodbe so — kot povsod — tudi o njem deljene. Knjiga je polna trditvev, dokazov in podatkov, ki niso bili še nikoli objavljeni. Charles Berlitz jih uporablja za podkrepitev nekaterih presenetljivih teorij in razlag v zvezi z dogodki v Bermudskem trikotniku. V knjigi so tudi nadvse zanimiva poročila pripadnikov ameriškega letalstva in vojne mornarice.

Brali boste o poročilih in izjavah lastnikov čolnov in ladij, pilotov, popotnikov in ribičev — o njihovih doživetjih, katastrofah in skrivnostnih naravnih pojavih.

Charles Berlitz je eden največjih svetovnih strokovnjakov za naravne skrivnosti. Njegove knjige so kar po vrsti uspešnice in povsod po svetu ga vabijo za predavatelja. Teokoče govori 27 jezikov. Dosti potuje in raziskuje naravne pojave in zgodovinske uganke. Poleg »Bermudskega trikotnika« in »Atlantide« je napisal tudi »Skrivnosti izgubljenih svetov« in pričujočo knjigo.

2. Victorria Holt: HIŠA OB MOČVIRJU

Victoria Holt piše romane za najširše bralske kroge in njene knjige so uspešnice, kjerkoli jih objavljajo. V romanu »Hiša ob močvirju« gre za svojevrstno zgodbo, v kateri je zanimiva osrednja osebnost Sarah Rockwell. Na prvi pogled se zdi, da je stranska igralka tega romana ženska, ki dogajanje opazuje in svoje vtise in domneve uporablja na tapiserijah in slikah. Ima namreč nenavadno zbirko stenskih preprog, ki pričajo o bogati, a mračni zgodovini kirklandskega posestva in zelo dragocene palače. Pripoveduje pa tudi o nenavadni usodi in samomarih številnih Rockwellov. In

zadnji med temi sorodniki je bil Gabriel, ki je umrl pod enim od znamenitih balkonov. Rečeno je bilo, da je napravil samomor. Vendar, ali si je vzel življenje nekaj tednov potem, ko se je poročil s Catherine? Ravno takrat sta se pripravljala na potovanje po celine. Njegova žena Catherine o dogajanju ni vedela dosti, nagonsko pa je čutila, da je njen Gabriel umrl nasilne smrti. Počasi je spoznavala, da tudi sama ni varna. Zadržala je, da je ogrožena, prav tako pa tudi njen otrok. In ta otrok je bil tudi Gabrielov. To pa je pomenilo, da je vsemu povod dedščina. Catherine je s trudom spoznavala, da morda vse to počne nekdo, ki želi dedovati bogato posestvo Rockwellovih. V življenju je ostala hudo osamljena, kajti v dvorcu ji niso bili naklonjeni. Tudi hišni zdravnik se je obnašal gospodovalno in vsiljivo. Do resnice se je morala prebijati prek mučnih spoznanj in vznemirjenj. Vendar pa je prestala vse preizkušnje in je slednjič dočakala srečen in lep izid. Njen sin Gabriel bo nekega dne dedič krasnega posestva in storiti mora vse, da bi bila njegova mladost lepa in brez tegob.

Roman bo všeč zlasti bralkam, ki imajo rade vznemirljive, skrivnostne in malce romantične vsebine.

3. Lionel Davidson: UMOR V CHELSEAJU

Lionel Davidson je v svetu znan pisatelj in tudi pri Slovencih si je pred dvajsetimi leti ustvaril dobro ime z zelo napetim in aktualnim romanom »Tibetanska roža«. Zdaj smo dobili njegov roman »Umor v Chelseaju«, delo, ki po svoji zasnovi sega v najmenitnejše nastrope kriminalke.

V londonski umetniški četrti Chelsea umirajo ameriške mogočice, zatem starko in potem še dekle... Policija začne raziskovati in skupina filmarjev se celo loti snemanja filma o ulorih zadnjih let. Mlad in bistri detektiv Mason odkrije, da so začetnice imen umorjencev identične z začetnicami slavnih ljudi, ki so nekoč živeli v tej četrti: A. C. Swinburne, J. M. Whistler, D. G. Gosetti. Policiji začno pošiljati anonimna pisma — po nekaj verzov pesmi. Ugotoviti je treba, kdo je avtor, saj bi tako lahko morda sklepali na prihodnjega žrtev. Takšen citat je napisal na primer Leight Hunt in naslednja žrtev je snajilka Louisa Honey. Velikanski možakar z žensko krinko na glavi jo omami in potem poljublja. Naslednja žrtev je Kitajec Ogdan Vu, ki ga umirijo in oropajo.

Sledi še nekaj citatov in umorov. Slednjič odkrijejo, kdo je morilec, vendar tega bralcem rajši ne bomo izdali, saj bi jih pri tem prikrasjali za prijetno in napeto uganbo.

Knjiga je več kot nadpovprečna kriminalka z vsemi značilnostmi dobre kriminalne zgodbe. Vsekakor je to delo napisano za sladokusce v tem žanru in nihče ga ne bo odložil iz rok, dokler ne bo prebral do zadnje strani.

Marija Vučetič

Šport in rekreacija - iz meseca v mesec

Šalo ob stran — počitnic je konec, vsaj za tiste, ki še hodijo v šolo. Jesen je tu, kar dokazuje tudi trgatve, ki je domala povsod že končana. Sicer pa si zavoljo vina ne delajte skrbi, saj bo, vsaj tisto boljše, šlo domala v celoti in izvoz. Da pa je resnično jesen dokazuje tudi povečana športna aktivnost. Tekmovanja so stekla povsod in marsikatero urico posvetimo tovrstni sprostitvi, pa naj si bo kot aktivni udeleženci ali pa kot vneti privrženci tega ali onega moštva. Povečana je tudi rekreacijska ponudba. Skratka počitnic je konec...

Pričelo se je tudi tekmovalje v republiških mladinskih rokometnih ligah. Mladi rokometišči z Dola, ki nastopajo v južni skupini so začeli zelo dobro. Po zmagi doma (Partizan Mokronog 24:23) so zmagali tudi v gosteh (RK Krmelj 23:17). Prvi neuspeh so zabeležili v tretjem kolu, ko so ob izdatni pomoči sodnikov izgubili srečanje na domačem igrišču proti vrstnikom iz Radeč (11:14). Ne bi radi ocenjevali sodnikov, vendar moramo resnici na ljubo vendarle povedati, da domači sodnik Milan Pungershek na tem srečanju ni bil pravi nič »domač« in je domačine oškodoval vsaj za šest 7-metrovk.

Orientacijski pohodi postajajo vse bolj priljubljena oblika preverjanja znanja in fizičnih sposobnosti. Zato ni naključje, da so se za takšno obliko aktivnosti odločili tudi v vrstah občinskih sindikalnih vodstev. Po občinskih pohodih pod nazivom »Sindikati v SLO in DS«, smo pretekli mesec bili priče prvega medobčinskega tekmovalja. V Hrastniku (praga: start: pred ŠO heroja Rajka na Logu — Cilj: Planinska koča na Kalu) se je zbralo 28 ekip (Zagorje 5, Trbovlje 11, Hrastnik 12), ki so preizkusile svoje znanje iz področja topografije, organiziranosti sindikatov, spretnosti v sestavljanju puške M-48, streljanju in metanju bombe. Čas okrog 8 km dolgega pohoda je bil neomejen. Prihod (vrnitev) domov tudi...

Rokometišči z Dola, ki so s toliko vneme pripravili »Veselico na Stircu« in si prislužili nekaj denarja, niso uspeli v kvalifikacijah za vstop v drugo republiško ligo — zahod. Na turnirju v ljubljanski športni dvorani na Kodeljevem, so Dolani med šestimi ekipami osvojili zadnje — 6. mesto. Škoda, kajti tri prvo-uvrščene ekipe so si priigrale neposredno pravico nastopanja v višjem tekmovalnem razredu, četrto in peto uvrščeni moštvi pa sta svojo priljubljenost čakali kot rezervi ob morebitni odpovedi katere izmed ekip, ki si je ligaško pravico sicer že priigrala pa se je morala odrediti nastopanju iz objektivnih (sinančnih) okolištin. Napačna taktika. Nekateri najbrž niso pravočasno poskrbeli za finančna sredstva.

TRIM igre teko po začrtanem programu. V času izida te številke glasila so praktično že

končana tekmovalja v malem nogometu, košarki in rokometu. Seveda tudi tokrat ni šlo brez neresnosti nekaterih ekip, katerim je ob prvih porazih pošla volja do rednega nastopanja. To pa je tudi dokaz več, da pomen rekreacije še niso vsi dojeli v njenem pravem pomenu. Zato tudi takšen pristop in odnos. No k sreči pa je teh vse manj, tako da lahko rečemo, da si TRIM igre počasi vendar vztrajno utirajo pot lastnega razvoja.

Industrogradnja (Zagreb) je nekako že po tradiciji organizator uvodnih tekmovalj in vsakoletno namiznoteniško sezono. Tako je bilo tudi letos, ko so ob turnirju naših najboljših pripravili še turnir mest in turnir moških parov. Naše predstavnice — sestre Ojsteršek se na tem tekmovalju niso najbolj izkazale. Na turnirju posameznic je Vesna osvojila osmo mesto, medtem ko je bila Andreja šele enajsta. Slabši vtis iz posamičnega nastopa pa sta setri popravili z uvrstitvijo na 3. mesto v tekmovalju mestnih reprezentanc. Zanimivo, da sta pri tem premagali ekipo Novega Sada, za katero je nastopila tudi Gordana »Goca« Perkučin. Za vstop v finale sta klonili proti prvi ekipi Zagreba (Batinič—Palatinuš).

Na prvih pozivnih turnirjih najboljših namiznoteniških igralcev SRS so naši predstavniki opravičili vlogo favoritov. Andreja Ojsteršek je v odsotnosti Tatjane Kršnik suvereno osvojila turnic članic pred Reblakovo in svojo mlajšo sestro Vesno. Jolanda Novak je bila osma,

deveta in Nataša Salmič deseta. Med fanti je Jože Urh osvojil tretje mesto, medtem ko sta Jernej Zalaznik in Tone Markovič pristala na enajstem odnosno dvanajstem mestu. Edini predstavnik Keramičarja, ki tokrat ni nastopil v prvi kvalitetni skupini — Darjan Vizjak je med igralci druge kvalitetne skupine osvojil solidno četrto mesto.

Res neodgovorno ravnanje, je odnos NK Hrastnik in Brodarškega društva v postopku ustanavljanja Zveze telesnokulturnih organizacij Hrastnik, ki je bilo v juniju letos zaradi objektivnih okolištin rasformirano, so bili dolžni izvesti proces ustanavljanja v samostojno temostojno telesnokulturno organizacijo. Čeprav so s strani strokovne službe TKS dobili jasna navodila in tudi gotove pripomočke za lažje delo, proces ustanavljanja in registracije pri pristojnem občinskem organu še do dneva, ko so nastajale te vrstice (26. 9. 1982) niso izpeljali. Poseben komentar k takšnemu odnosu u najbrž ni potreben. Ali pa morda le...

Ernest Draksler — SD z Dola je pripravila že tretje tekmovalje v streljanju z vojaško puško, posvečeno spominu svojega prežgodaj umrlega člana: Alojza Kajtne. K sodelovanju so pova-

bili 12, odzvalo pa se je osem ekip. Po zanimivi tekmi je zaslužno slavila prva ekipa organizatorjev pred svojo 2. ekipo in ekipo SD Alojz Hohkraut iz Trbovelj. Rezultati — ekipno: 1. SD Ernest Draksler I. 662, 2. Ernest Draksler II 604, 3. SD Alojz Hohkraut (Trb.) 550 krogov. Posamežno: 1. Edvard Pufler (Ernest Draksler) 172, 2. Janez Cirar (Okrogar Skvarča) 171 in 3. Vili Vidmar (Ernest Draksler) 171 krogov.

Kegljanje postaja očitno vse bolj množična in tudi kvalitetna športna panoga. Največ zaslug za tak razvoj gre nedvomno prizadevnim delavcem v KK Hrastnik, ki so vzgajali mlado, perspektivno ekipo pred katero je ob vestnem in strokovnem treningu še lepa prihodnost. Poleg moške vrste pa postaja vse kvalitetnejša tudi ženska ekipa. Na pravkar končanem Zasavskem prvenstvu za posameznice in pare, ki je sočasno bila tudi kvalifikacijsko tekmovalje za republiško prvenstvo, so se ob Trboveljčanki Timiškovi kar tri Hrastničanke uvrstile na republiško tekmovalje. To je uspelo Sonji Tušek, Jelki Duh in Vlasti Mustač, ki so v istem zaporedju osvojile drugo do četrto mesto. Za nameček pa je prvo mesto osvojil še par Tušek—Duh, ki se je prav tako uvrstil v nadaljnje tekmovalje.

Rezultat prvega kola zvezne ženske namiznoteniške lige vam je že znan. Moramo pa reči, da ekipa Kemičarja pri žrebu resnično ni imela sreče. Po prvem kolu, ko so gostile bivše državne prvakinje: novosadska Vojvodina, jih v naslednjih dveh kolic čakata težki gostovanji v Zagrebu proti aktualnim državnim prvakinjam vrsti Madosti, Ribomateriala in Industrogradnje. V četrtem kolu bodo v slovenskem derbiju gostile ljubljansko Olimpijo, v petem in šestem kolu pa bodo sklenile proti drugim novinkam — Borcu iz Travnika. To srečanje bo v Hrastniku.

Ekipe kegljačev Bratstva se tudi v revanžu ni uspelo oddolžiti svojim mestnim tekmecev za poraz v prvem delu Zasavsko-Posavske kegljaške lige. Potem, ko so prvo srečanje izgubili s pičlo razliko 36 kegljev, pa so bili tokrat kegljači Hrastnika boljši za celih 173 podrtih kegljev. Rezultati: Hrastnik 5335 — Šeško 901, Brečko 909, Pašičnjak 890, Tanjšek 891, Medvešek M. 871 in Zlak 873. Bratstvo: Drama 859, Kovač 829, Pokrajac 877, Rancinger 855, Laznik 870 in Čakič 872. Ob tem samo še ena zanimivost. Medtem ko se igral-

ci Bratstva otepajo nevarnih vod, so igralci Hrastnika vse bližje mestu, ki jih vodi v kvalifikacije za slovensko kegljaško ligo. Kaj hočemo. Je že tako da se časi spreminjajo.

Andreja Ojsteršek je praktično izgubila vse možnosti, da si podaljša status športnice mednarodnega razreda, katerega si je pridobila pred dvema letoma, ko je kot članica državne vrste osvojila naslov Balkanskih prvakinj. Na letošnje prvenstvo v turški Izmir je vršilec dolžnosti zveznega kapetana za ženske Bela Sel postavil preizkušeno trojko: Batinič, Perkučin in Palatinuš. Verjetno zato, da bi si vsaj slednji dve priigrali višjo kategorizacijo. Ob tem morda le to, da Jugoslavija v podobni postavi preteklo leto ni uspela premagati Romunke. Naj še dodamo, da so zadnje zlato za Jugoslavijo priigrale: Batinič, Ojsteršek in Kršnik. Komentar najbrž ni potreben...

Celo štiri kola pred koncem (medtem je tekmovalje že končano) so si nogometišči Orodjarne kljub spodrsrlaju proti SGP že zagotovili naslov najboljših v občinski TRIM ligi v malem nogometu. Dvornik, Mlakar, Rižner in drugi iz ekipe Orodjarne, bodo tako že drugič zapored najboljši, kar po svoje tudi predstavlja lep uspeh. Niti približno s takšnim uspehom pa se ne more pohvaliti nobeno izmed treh enajsterc (Hrastnik — Sijaj — Sloga), ki zastopajo Hrastnik v Zasavsko-posavski nogometni ligi. Sicer pa gre v obeh primerih za več ali manj rekreacijska tekmovalja, kjer rezultat še zdaleč ni primaren.

Igralci NK Sloga po enoletnem premoru spet nastopajo v Zasavski nogometni ligi. Čeprav v prvih kolic rezultatsko niso bili ravno uspešni, pa so presenetili vse z izredno fer in korektno igro, kar v preteklosti ni bila ravno njihova odlika. S takšnim odnosom bodo prav gotovo toplo sprejeti na vseh zasavskih nogometnih igriščih. Koreknejši odnos pa pomeni tudi manj dela za disciplinsko komisijo. Fantje le tako napreji!

Jernej Zalaznik je za Edvardom Veckom in Jožetom Urhom tretji igralec Kemičarja, ki bo svoje namiznoteniško znanje skušal uveljaviti v drugi sredini. Potem ko se je odločil za nadaljevanje šolanja v Ljubljani in se je o njegovem talentu nadvse pohvalno izrazil tudi Kitajski trener Ksi Enging, se je zanj začela zanimati ljubljanska Olimpija. V matičnem Kemičarju niso imeli nič proti, da »Nejček« nadaljuje v višjem tekmovalnem razredu. Zato so se odločili, da bo to sezono igral za Mursko Soboto nato pa bo prestopil k »zamejškom«. Gre za daljšo, vendar zanj koristnejšo pot?...

Aforizme ali kakorkoli že hočete imenovati te kratke zapise, je tudi tokrat zbral, po svoje uredil in zapisal: Jože Premec.

KINOPREDSTAVE V HRASTNIKU IN NA DOLU

Filmski spored za obdobje od 15. 10. do 15. 11. 1982.

Kino Delavski dom Hrastnik

RESNIČNE ZGODBE IV. DEL, nem. erot., predstave v soboto 16. 10. ob 17. in 19. uri ter v nedeljo 17. 10. ob 17. in 19. uri. Film ni primeren za otroke!

MATINEJA: ZAJČEK DOLGOUHEC IN NJEGOVE DOGO-
DIVŠČINE, amer. anim., matinejski predstavi v soboto 16. 10.
in v nedeljo 17. 10. ob 10. uri.

FILMSKO GLEDALIŠČE: DOBRODOŠLI, MR. CHANCE,
amer. komedija, predstava v ponedeljek 18. 10. ob 19. uri.

PEKEL V VESOLJU, amer. ZNF, predstave v sredo 20.
10. ob 17. in 19. uri ter v četrtek 21. 10. ob 19. uri.

JAZ IN NILSKI KONJ, ital. akcij. komed., predstave v
soboto 23. 10. ob 17. in 19. uri, v nedeljo 24. 10. ob 17. in 19.
uri ter v ponedeljek 25. 10. ob 19. uri.

MAŠČEVANJE ČLOVEKA PAJKA, amer. pustolov., pred-
stave v sredo 27. 10. ob 17. in 19. uri ter v četrtek 28. 10. ob
19. uri.

NAJVEČJE MAŠČEVANJE BRUCE LEEJA, Hong-kong,
kung-fu, predstave v soboto 30. 10. ob 17. in 19. uri, v nede-
ljo 31. 10. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek 1. 11. ob 19. uri.

MATINEJA: AVANTURE BELEGA OČNJAKA, ital. amer.
pustolov, predstavi v soboto 30. 10. ob 10. uri in v nedeljo
31. 10. ob 10. uri.

DAMA V AVTOBUSU, braz. erot., predstave v sredo 3. 11.
ob 17. in 19. uri in v četrtek 4. 11. ob 19. uri.

TĚTOVIRANA ZVEZA, Hong-kong, kung-fu, predstave v
soboto 6. 11., nedeljo 7. 11. in v ponedeljek 8. 11. ob 17. uri.
PEVEC JAZZA, amer. glasbeni, predstave v soboto 6. 11.,
nedeljo 7. 11. in v ponedeljek 8. 11. ob 19. uri.

POROČILO IZ ST. PAULIJA, nem. erot. komed., predsta-
ve v sredo 10. 11. ob 17. in 19. uri ter v četrtek 11. 11. ob 19.
uri.

NAPAD NA PLOŠČAD JENNIFER, angl. akcij. predstave v
soboto 13. 11. ob 17. in 19. uri, nedeljo 14. 11. ob 17. in 19.
uri ter v ponedeljek 15. 11. ob 19. uri.

MATINEJA: ROBIN HOOD, amer. ris., matinejski pred-
stavi v soboto 13. 11. in v nedeljo 14. 11. ob 10. uri.

Kino Dol pri Hrastniku

SMRTONOSNO CVETJE, ital. erot. krim., predstavi v so-
boto 16. 10. ob 18. uri in v nedeljo 17. 10. ob 17. uri. Film ni
primeren za otroke!

MLADINSKA PREDSTAVA: ZAJČEK DOLGOUHEC IN
NJEGOVE PUSTOLOVŠČINE, amer. animirani, predstava v
nedeljo 17. 10. ob 15. uri.

UZANA — VODJA APAČEV, nem. vestern, predstavi v
soboto 23. 10. ob 18. uri in v nedeljo 24. 10. ob 17. uri.

GROZLJIV DOGODEK, amer. ZNF, predstavi v soboto 30.
10. ob 18. uri in v nedeljo 31. 10. ob 17. uri.

MLADINSKA PREDSTAVA: AVANTURE BELEGA OČ-
NJAKA, ital. mlad., v nedeljo 31. 10. ob 15. uri.

ARABSKE PUSTOLOVŠČINE, amer. pustolov., predstavi
v soboto 6. 11. ob 18. uri in v nedeljo 7. 11. ob 17. uri.

KAKO IZGUBITI ŽENŌ IN NAJTI LJUBICO, ital. erot.
komed., predstavi v soboto 13. 11. ob 18. uri in v nedeljo 14.
11. ob 17. uri.

MLADINSKA PREDSTAVA: ROBIN HOOD, amer. vestern,
predstava v nedeljo 14. 11. ob 15. uri.

Za ogled se priporočamo!

Človek in alkohol (7)

Alkoholik in sodelavci

Alkoholik ni sposoben, da bi se glede svoje situacije soočil s svojo okolico oziroma je trezen povsem neobogljn, z okolico pa se sooča edino prek alkohola. Alkohol mu pomaga, da probleme in konflikte poenostavi, jih potlači, se jim izogne, ali pa jih spremeni tako, da zanje obtoži druge.

Alkoholik ne trpi kot drugi ljudje, ki se znajdejo v stiski. Če mu je hudo, si hitro pomaga z alkoholom.

Alkoholik je potreben okolici, kot njena neuspela kopija. Vsili se mu vloga slabega, neuspelega in negativnega člana te okolice. Le-ta ga namreč potrebuje kot svojega delegata, »poskusnega kunca«, ki bo namesto nje uresničil tisto, česar si ona ne drzne, govoril tisto, kar se ona boji izgovoriti in izživljati tisto, kar ona zatira.

Tako lahko alkoholik postane zelo potreben svoji okolici, ki se ga zares sramuje, toda brez njega ne more, bori se proti njemu, a ga ne da od sebe, ki »želi« spremembo njegovega vedenja, toda je ne dopušča.

Obstaja obojestranski interes, nezavedna motivacija, da se »igra« ne prekine. Zato je razumljivo, da je enostranski pristop v zdravljenju alkoholizma (ko se obravnava le alkoholik, okolica pa se pušča v nemar), nesmiseln. Takšno zdravljenje vzdržuje alkoholizem, a ga ne zdravi. Takšen delni način zdravljenja ustreza tudi alkoholiku, ker mu daje status bolnika, pušča pa alkoholizem. Ni dovolj, da dosežemo abstinenco alkoholika, ne pa tudi njegove okolice.

Če šef iz kakršnihkoli razlogov nasede alkoholikom in se občasno ali redno vključi v njihov pivski krožek, ali se pusti od njih korumpirati s podarjenimi steklenicami kakšnih »domaćih specialitet«, se bo v svojem delovnem kolektivu za vedno onemogočil. Nikoli več ne bo mogel proti alkoholikom ustrezno ukrepati, ravno obratno — prisilili ga bodo, da jih ščiti do skrajnih meja. Če pa je šef alkoholik, je s svojimi alkoholiki usodno povezan, da mora z njimi vzajemno

braniti tudi svoje alkoholčne pozicije.

Gospodarska škoda

Velikost škode, ki jo trpijo delovne organizacije zaradi alkoholizma, si je najlaže predstavljati ob opisu vpliva alkoholizma na produktivnost.

Produktivnost dela je seštevek različnih dejavnikov, od katerih je odvisna delovna učinkovitost. To so: zainteresiranost za delo samo in njegove rezultate, ljubezen do dela, zbranost, hitrost reagiranja, visoka stopnja duševno-mišične usklajenosti, vztrajnost, točnost, ekonomska motivacija.

Alkohol negativno vpliva na vse našete dejavnike

Znanstveno je dokazano, da že zelo majhne količine alkohola v krvi motijo refleksno reagiranje v procesu presoje in odločanja. Duševne in mišične funkcije so načete že pri zelo majhnih koncentracijah v krvi.

Vidne posledice alkoholizma med člani kolektiva pa se kažejo: kot zamujanje službe, predčasno odhajanje z dela, kratki dopusti, pogosti bolniški staleži, čedalje manjša zainteresiranost za delo, motnje v medsebojnih odnosih.

V družbenem sektorju izostane v Jugoslaviji vsak dan z dela 127.000 delavcev, od tega 68.000 zaradi posrednih ali neposrednih posledic alkoholizma in alkoholiziranosti. Tako izgubimo na leto v državi 25 milijonov delovnih dni, samo v družbenem sektorju (podatki iz leta 1973).

Če pa alkoholizem opazujemo predvsem z vidika delovne učinkovitosti, lahko rečemo, da se alkoholizem med delovnimi ljudmi kaže predvsem v pogosti odsotnosti z dela, v slabšanju telesnega in duševnega zdravja in s tem v pojemanju delovnih moči: v invalidnosti, v gmotnem, osebnostnem in družbenem propadanju alkoholnih bolnikov in njihovih družin ter dodatnih materialnih obremenitvah družbe, ki mora vzdrževati razmeroma drage institucije za zdravljenje in rehabilitacijo bolnikov, čeprav je teh institucij še vedno odločno premalo.

(Se nadaljuje)

OB TEDNU OTROKA

Otrok v pomladi

Samo otrok lahko sliši let metulja in razcvet rože v pomladi. Samo otrok za ptico leta pod nebo, za pšenično bilko, makom v travi. Samo otrok za ptico leta pod nebo, z oblaki pahljački se dviga lahno. Da, samo otrok znova in znova sanja pravljico o pomladi.

Otrok zna s pogledom in smehom tkati ljubezen zgodnjega jutra. Nihče mu ne zameri, nihče ne brani, če razpne v širni pomladi.

Otroci so kot odmevi zvonklanja iz davnih dni preteklosti. Zvedavi vihravi so njegovi glasovi, kadar sprašujejo Zakaj prihaja noč na zemljo v pomladi.

Vida Logar

POUČUJEMO TUJE JEZIKE PO DOPISNI METODI

ČE ZARADI ODDALJENOSTI OD ŠOLSkih CENTROV ALI POMANJKANJA ČASA NE MORETE OBISKOVATI PREDAVANJ, PRIDITE!

1. SAMI SI BOSTE DOLOČILI ČAS, RITEM IN DOLŽINO ŠTUDIJA
2. STIKE S SVOJIM PROFESORJEM BOSTE VZDRŽEVALI.
  - PISMENO
  - OSEBNO, ČE ŽELITE
  - PO TELEFONU
3. PROFESOR VAM BO POSLAL NAVODILA ZA UČENJE
4. VI PA NJEMU NALOGE, KI JIH BO POPRAVLJAL IN KOMENTIRAL
5. PO ŽELJI VAM BO PISMENO, OSEBNO ALI TELEFONSKO RAZLOŽIL ČESAR NE BOSTE RAZUMELI
6. PREJELI BOSTE UČBENIK, PRIROČNIK ZA SAMOSTOJNO UČENJE IN KASETO

CENA 2.300 DIN

POKLIČITE ALI PIŠITE NA DOPISNO DELAVSKO UNIVERZO UNIVERZUM, LJUBLJANA, PARMOVA 39
TELEFON: 061 310-021, 312-141, 312-133

Doslej 131 kršitev

Vsi plani in smernice za nadaljnje gospodarjenje v naši državi so usmerjeni k večji proizvodnji, za kar pa je seveda potrebna tudi delovna disciplina. Ta pa v naši delovni organizaciji ni najboljša. Iz podatkov je razvidno, da nas tudi trenutne težave, s katerimi se srečuje naše gospodarstvo, še niso izučile. Ne zavedamo se, da smo vsi odgovorni za gospodarjenje naše DO in posledno tudi celotnega jugoslovankega gospodarstva.

Disciplinska komisija DO Steklarne Hrastnik je od 11. 3. 1982, ko je bila imenovana na splošnih volitvah pa do danes, imela šest sej. Na teh sejah je obravnavala skupno 131 kršitev delovnih obveznosti, in sicer je bilo teh kršiteljev iz: TOZD ročna in polavtomatska predelava steklene mase — 50 kršiteljev, TOZD avtomatska predelava steklene mase — 51 kršiteljev, TOZD dekorirnična s satinirnico — 6 kršiteljev, TOZD orodjarna s strugarsko cizelersko delavnico — 4 kršitelji,

TOZD energetika s ključavničarsko delavnico — 13 kršiteljev, Delovna skupnost skupnih služb — 7 kršiteljev.

Kvalifikacijska struktura kršiteljev je naslednja: nekvalificirani — 55 kršitev, polkvalificirani — 25 kršitev, kvalificirani 42 kršitev, visokokvalificirani 9 kršitev.

Disciplinska komisija je za storjene prekrške izrekla naslednje ukrepe: opomin 60 delavcem, javni opomin 32 delavcem, razporeditev na druga dela 5 delavcem, prenehanje delovnega razmerja pogojno 15 delavcem, prenehanje delovnega razmerja 10 delavcem, denarno kazen 1 delavcu, disciplinski postopek je ustavila proti 8 delavcem.

To so številke, nad katerimi se velja zamisliti. Vsak izmed nas se bo moral vsaj malce potruditi ter bolj paziti, kako bo ravnal z družbenimi sredstvi, kdaj pa kdaj pa tudi sodelavca opozoriti na nepravilnosti, ki se dogajajo.

J. U.

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem sodelavcem in topilničarjem v zmesarni za prelepa darila, ki ste mi jih poklonili, ko sem odhajal v pokoj. Darila mi bodo drag in trajen spomin na vas in na čas, ki smo ga preživeli ob delu in si delili dobro ter slabo, tako kot je to pri vsakem delu.

Delavcem na A banji izmene Haberl prav tako iskrena hvala za izkazano pozornost ter darilo, ki mi bo trajen spomin in vodilo v nadaljnjem življenju. Želim vam obilo delovnih uspehov, medsebojnega razumevanja, kot tudi osebne sreče.

Jernej Plazar

ZAHVALA

Ob mojem odhodu v pokoj se zahvaljujem vsem sodelavcem izmene Lipar, Doberšek, Brglez ter administraciji TOZD 2 za prelepa darila. Posebna hvala izmeni Zorenč—Miklič—Peklar. Vaša darila me bodo vedno spominjala na vas, dragi sodelavci.

Pri nadaljnjem delu pa vam želim obilo delovnih uspehov ter medsebojnega tovariškega razumevanja in sodelovanja.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Eva Lendero

ZANIMALO VAS BO

JULIJ 1982

SKLENILI DELOVNO RAZMERJE

TOZD 1 — Ročna in polavtomatska predelava steklene mase

PERKOVIČ Mijat — odnašalec stekla.

TOZD 2 — Avtomatska predelava steklene mase

HADŽIĆ Rahman — odnašalec paketov, KOPRIČANEC Vlado — strojnik, FERME Marjan — strojnik, LOVRIC Branko — delavec težak v zmesarni.

TOZD 5 — Energetika in ostale delavnice

ZAJEC Roman — delavec težak na transportu.

DSSS

KUHAR Milena — delavka v skladišču gotovih izdelkov, KOVAČ Tanja — kurir DO (za določen čas).

PREKINILI DELOVNO RAZMERJE

SAMOVOLJNO PREKINILI DELOVNO RAZMERJE

TOZD 1 — Ročna in polavtomatska predelava steklene mase

HODŽIĆ Mirsada — odnašalka stekla.

TOZD 2 — Avtomatska predelava steklene mase

BABIĆ Džafer — delavec na kanalu, GAŠPARUT Rajmunt — delavec na kanalu.

SPORAZUMNO PREKINILI DELOVNO RAZMERJE

TOZD 1 — Ročna in polavtomatska predelava steklene mase

KALUDER Bruno — strojni steklar.

TOZD 2 — Avtomatska predelava steklene mase

REŠIDVIĆ Enisa — kontrolor stekla.

ODŠLI V JLA

TOZD 1 — Ročna in polavtomatska predelava steklene mase

SUNTA Milan — predstiskalec, KASUMOVIĆ Zahid — odnašalec stekla.

TOZD 2 — Avtomatska predelava steklene mase

MEHIĆ Husein — vlagalec v gillon, SPEGLIĆ Anton — vlagalec v gillon, BRČIN Milenko — delavec na kanalu, ZGONJANIN Zlatko — delavec v skladišču modelov.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem — zidarjem in samoterjem kot tudi drugim delavcem v TOZD 5, ki ste mi poklonili prelepo darilo.

Iskrena hvala za izkazano pozornost tudi delavcem in delavkam TOZD 3.

Vsem pa želim obilo delovnih uspehov pri nadaljnjem delu.

Franc Lipovšek

TOZD 3 — Dekorirnična in satinirnična

MILINOVIĆ Branimir — dostavljalac stekla.

TOZD 4 — Strugarsko cizelerska delavnica

STOKLASA Ivan — kovinostrugar.

TOZD 5 — Energetika in ostale delavnice

SAKSIDA Kazimir — električar, STRITAR Marjan II — ključavničar.

UMRLI

TOZD 5 — Energetika in ostale delavnice

MAJČENOVIC Marino — delavec težak na transportu.

INVALIDSKO UPOKOJENI

DSSS

RUPNIK Marija — delavka v skladišču gotovih izdelkov.

TOZD 1 — Ročna in polavtomatska predelava steklene mase

SALOBIR Pavla — izpihalna stekla.

UPOKOJENI

TOZD 1 — Ročna in polavtomatska predelava steklene mase

GODICELJ Dora — kontrolor stekla.

TOZD 2 — Avtomatska predelava steklene mase

LENDERO Eva — kontrolor stekla.

Vsem upokojenim želimo še obilo trdnega zdravja in osebne sreče!

POROČILI SO SE

KAISER Metka in PODMENIK Samo ter MEŠIĆ Semsudin in HRNJIĆ Hedija.

KRVODAJALCI

GOSTIĆ Pavel, HALZER Vilijem, KAJTNA Franc, MAURER Oskar, PLAZAR Pavel, ROTER Maksimilijan, RANCINGER Zdravko, RIZVIĆ Omer, ROTER Vida, SOTLAR Darinka, SRENK Drago in VOLFAND Alfred iz TOZD 1; ter RESMAN Darko iz TOZD 2.

BIZJAK Izidor, ČEPIN Franc, DETIĆ Jure, GOŠLER Ivan, HRUP Branko, KNEZ Jože, KRIZNIK Ivan, KOROŠEC Stanč, KREJAN Jože, KOVAČ Martina, KRIZNIK Ivanka, ORSAG Rado, PODMENIK Branko, RANCINGER Robert, SPAHIĆ Halil in ZALETEL Mirko, vsi TOZD 1; JANČAR Ivan, TOZD 2; PRESKAR Vlado in PUST VOJKO TOZD 4.

Krvodajalci, iskrena vam hvala za humano dejanje!

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iz srca zahvaljujem vsem, ki ste prispevali sredstva za prelepo darilo, ki mi bo nadvse drag in trajen spomin na vas in na čas, ki smo ga preživeli ob delu.

Želim vam veliko zdravja, sreče in zadovoljstva, celotnemu kolektivu Steklarne pa veliko delovnih uspehov.

Nada Jamšek

Nagradna križanka

SESTAVIL: KARLI DREMEL	2. POŠLJITE REŠITEV	FILMSKA IGRALKA VERSOIS	PLAČILNO SREDSTVO	10	SARAJEVSKI POPEVKAR PO KOBU IZ TRAVNIKA	PALICA ZA ČIŠČENJE PLOGA	TUJE ZENSKO IME	LEVA STRAN BILANCE	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (MICKEY)	6-10-1981 V ATENTA TU UBIT EGIPTOVSKI DRŽAVNIK	10	VRSTA UMETNEGA VLAKNA	ŠE NEDO-KAZANA TRDITEV	REŠITEV TALCEV IZ ZAPORA	3. NAGRADA VAS ČARA	REKA SKOZI PARIZ	EKSCEPCIJA	MESTO V AMERIŠKI ZVEZNI DRŽAVI WISCONSIN
REŠUJTE KRIŽANKE	OSKAR DAVICO			SPARINA STANE DOLANC							PEVEC PESTNER GREGOR STRNIŠA			ZENIČA	MOŠKI POTOMEC VLADIMIR NAZOR			
V ČANKARJEVI DOBU V LJUBLJANI BO OD 4. DO 14. 10. 1982 X. KONGRES ZSS	SESEK																	
PEROCI				DARUVAR OKONČINA			HRVAŠKI PETROL* MESTO V NIGERIJU				MAKEDONSKO KOLO			LOVČENA PIŠČAL OVALNE OBLIKE	REKA V ANGLIJI			
KRVNA SIROTKA						TRČICA					SVOD NAD NAMI				PEVKA PRODNIK NEPOKLICNA ŠPORTNICA			
10	ČAS BREZ VOJNE	ŠAHISTKA KUŠNIR	DELAVSKA ENOTNOST GORIVO ZA PLAYZE		FILMSKA IGRALKA DUNAWAY ANNA KARINA						PRITOK REKA V SVICI	MLEVSKI IZDELEK SOCIALNI POLOŽAJ				ANDREJ HIENG LETNINA		
RDEČA POLJSKA CVETICA			FILM. IGRALKA WEST SMER POTI (LATINSKO)					OBRAZEC, VPRAŠALNIK	IZRASTEK NA GLAVI SPREMLJEVALCI VENERE				ŠAHOVSKA FIGURA				PEVKA VILER	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (JAMES)
OTOK OB LOSINJU							TROPSKI VETER							PERZIJEC				
SRBSKI PESNIK (MILAN)						ČEŠKO-DA	VEČJI KOS POHISTVA							AKADEMСКА STOPNJA				
ŠAHOVSKA FIGURA	NAŠA NAJ-DALJŠA REKA KRVNA ČEVČICA						DEBELO, KOSMATO SUKNO PLEMIŠKI NASLOV							VERGILOV ZNAJENI, TI EP				
KRIŽEVCI		PODOBA, FIGURA	GL. MESTO TURCIJE GRŠKI OTOK								NAZIV	KLICA	FRANCOŠKA POPEVKA-RICA (STYLIE) OČE					
ŠTEVILO S ŠESTIMI NIČLAMI								NRAVO-SLOVJE SELEN					EMIL NOLDE KAREL ERBEN MILENA DRAVIČ				IVAN LEVAR	KUTINA
ANGLEŠKI PESNIK (THOMAS STEARNS)						ESTONEC				DOBER RACUNAR								
PRISTOJ-BINA					SLOVENSKI NARAVO-SLOVEC (MIROSLAV)					VOLOVSKA ANTILOPA					ŽENSKI PEVSKI GLAS			

NAGRADNA KRIŽANKA

Med reševalce s pravilnimi rešitvami bomo z žrebom razdelili sedem nagrad:

1. nagrada 150 din
2. nagrada 100 din
3. nagrada 70 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo »Steklarja«, STEKLARNA HRASTNIK. Pri žrebanju bomo upoštevali samo pravilne rešitve, ki bodo v uredništvu do torika 26. oktobra.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko, objavljeno v septembrski številki »Steklarja«, smo prejeli 8 rešitev. Žreb je namenil nagrade naslednjim:

1. nagrada 150 din: Nada Gošler,
2. nagrada 100 din: Jože Miklič, upokojenec,
- 3.—7. nagrada po 70 din: Zdravko Potušek, Silva Rot, Marjana Bregar, Franc Seničar in Justina Zmazek.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: sputum, kapok, Nodilo, Tamara, oseba, aparat, anorak, padavica, Ivo, Nora, L. U., Aladin, sak, verben, ASKA, stopar, Est, Tigris, Tibor, Ank, Aho, riba, ovalnost, flirt. Ikar, L. O., tast, Bospor, pora, Elo, Arsen, Ira, citronat, ploha, čuk, malahit, Labin, eho, Kranj, avalit, naglas, parke, Nataša, arhont.

(D. K.)

Za nagradni KVIZ ZNANJA iz septembrske številke »STEKLARJA« smo prejeli 40 rešitev. Pravilni odgovori so:

1. GLASGOW
2. SEIZMOGRAF
3. BRON
4. GOTSKI SLOG
5. MONA LISA
6. DAKOTA

Za pravilne odgovore so bili z žrebom nagrajani:

1. nagrada 70 din: Vlasta Ve-rač,
2. nagrada 50 din: Gvido Kosm,
3. nagrada 40 din: Franc Rot, upokojenec.

ZAHVALA

Hvala vam sodelavke in sodelavci na izmeni Oberčkal. Zelo ste me presenetili s tako dragocenim darilom, ki ste mi ga poklonili, ko sem odhajala v pokoj in, ki me bo vedno spominjalo na vsa ta leta, ki sem jih preživela med vami. Iskrena hvala. Enako se zahvaljujem pregledalkam izmen Haberl, Bičanič ter iz brusilnice. Posebno pa se zahvaljujem Re-ziki, Sonji in Lidiji za pozornost in trud.

V prihodnje vam vsem želim mnogo medsebojnega razumevanja, delovnih uspehov in tovarištva na delovnem mestu, ki mnogokrat pomaga v stiski in težavah v katerih se včasih nahajamo.

Lep pozdrav
Dora Godicelj

ZAHVALA

Ob mojem odhodu v pokoj se najtopleje zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam ter pregledalkam TOZD 1 za prelepa darila, ki mi bodo drag spomin. Zahvaljujem se izmenovodji tov. Haberlu za izrečene prelepe besede ob odhodu. Posebna zahvala pa izpikalkam Jožici, Miri, Milki in Gelčiki za vso požrtvovalnost.

Hvala vam. Želim vam mnogo uspehov pri nadaljnjem delu.

Pavla Salobir

STEKLARNA
Hrastnik
Steklar
GLASILO DELAVCEV STEKLARNE HRASTNIŠKE

UREDNIŠKI ODBOR: Mili Kobal — odgovorni urednik, člani: Jasna Rižner-Kosm, Aleksej Us, dipl. ing. Zdenka Fabjan, Majda Krošlin, Ernest Sihur, ing., Karli Dremel in Anita Greben.

ODBOR ZA OBVEŠČANJE: Hilda Drame, Franc Suštar, Ingrid Meterc, Jože Godicelj II., Samo Klemen, Marjana Polzelnik, Janez Ciglar. Izhaja vsakega 15. v mesecu. Naslov: Steklar, glasilo delavcev Steklarne Hrastnik, tel. 814-622, interno 55. Tisk in kličej: AERO — TOZD grafika Celje.

DOPIŠUJTE
V STEKLARJA

XI. kongres ZSMS - Novo mesto

Pretekla so štiri leta in pred nami je spet kongres ZSM Slovenije in ZSM Jugoslavije.

Kaj je pravzaprav kongres? To je najvišji organ ZSMS, ki se sklucuje vsaka 4 leta z namenom, da pregleda in oceni uresničevanje zastavljenih programskih ciljev ZSMS v medkongresnem obdobju. Priprave na kongres so potekale skozi vse leto. V naše sredine, kot tudi v vse sredine, kjer živijo in delujejo mladi, so bili podani osnutki gradiva za XI. kongres ZSMS, ki so jih mladi obravnavali ter nanje pripravili tudi pripombe, ki vam jih v nadaljevanju v celoti objavljamo. Res je, da tu niso zajete vse pripombe, v glavnem so to problemi, za katere mladi iz naše občine in naše delovne organizacije smatramo, da so premalo, nejasno ali pa sploh niso upoštevani. Upajmo, da se bodo problemi in napake, ki tarajo mlade vsaj delno poskušali rešiti in pretehtati na XI. kongresu, čeprav smatramo, da kongres ni rešitev le-tega.

Pripombe je pripravilo predsedstvo OK ZSMS Hrastnik, na osnovi pripomb in sugestij iz OO ZSMS Hrastnik. Gradivo se je parav tako obravnavalo v drugih organih OK ZSMS Hrastnik.

V celoti je osnutek programskih usmeritev za XI. kongres ZSMS pisan v zelo zahtevni besedni obliki, ki je morda razumljiva le peščici mladim, ni pa razumljiva za srednješolsko, delavsko in kmečko mladino.

To je tudi eden od vzrokov, da razprava v OO ZSMS ne poteka tako, kot bi morala pri obravnavi kongresnih materialov. Skozi celo gradivo programskih usmeritev je opaziti, da se mladina nahaja v naši družbi v podrejenem položaju. Menimo, da imamo enakopravnost mladine urejeno v našem sistemu, čeprav pa se v nekaterih primerih mladina dejansko nahaja v neenakopravnem položaju, kar bi bilo potrebno opredeliti natančneje in ne posplošeno.

V delu, ki govori o specifičnem družbenoekonomskem položaju mladih opozarja na nizek odstotek zastopanosti mladih v samoupravnih organih in delegacijah. Takšna ocena za našo občino ni sprejemljiva, saj je odstotek mladih na tem področju udokaj visok. Zato menimo, da bi bilo potrebno tu opredeliti odgovornost mladih do nalog, ki so jim zaupane.

Pri odnosih med starimi in mladimi delavci, bi bilo potrebno bolj opredeliti, kakšne so možno-

sti mladih delavcev za napredovanje na delovnem mestu.

Na področju stanovanjskega vprašanja mladih, menimo, da se pri podelitvi stanovanj in kreditov ne ocenjuje kot mlade družine, ampak da imajo prioriteto slabše situirane družine. Sistem izobraževanja je prikazan neprimerno, morda tudi popoln anarhizem, ki mladim zmanjšuje splošno izobrazbo v programih in jih

Na področju mladinskega prostovoljnega dela ni niti z besedico omenjeno razvijanje bratstva in enotnosti, ki je ena najbolj pomembnih nalog na tem področju. Pri organiziranju lokalnih MDA bi se morali opredeliti, da so strokovne službe dolžne dati strokovno pomoč pri organiziranju MDA.

Na področju SLO in DS se ne moremo strinjati z oceno, da je

tivni člani ZSMS, iz JLA bo sodelovalo petnajst delegatov, pa člani odbora za pripravo XI. kongresa in člani nadzornega odbora RK ZSMS, ter člani komisije za statutarna vprašanja in pritožbe pri RK ZSMS. Kongresa se bo torej udeležilo 330 delegatov in gostje. Delo na XI. kongresu ZSMS bo potekalo v petih komisijah, in sicer:

1. Družbenoekonomski odnosi
2. Politični sistem socialističnega samoupravljanja
3. Za množično in frontno organiziranost ZSMS
4. Za preobrazbo vzgoje in izobraževanja
5. Za razvoj kulture, množične kulture, telesne kulture, prostega časa in interesnih dejavnosti mladih.

Na zadnji seji predsedstva RK ZSMS so obravnavali tudi predloge za predsednika RK ZSMS in predlagali Andreja Brvarja, diplomiranega inženirja matematike, za podpredsednico Sašo Dragoš, diplomirano politologinjo in za podpredsednika Bojana Žlendra, diplomiranega politologa. Poleg vodstvenih organov RK ZSMS so med drugim predlagali, da je član predsedstva RK ZSMS iz Zasavja Franc Omahne, iz občine Zagorje.

Kot je bilo sporočeno že v eni prejšnjih števil, so delegati za XI. kongres ZSMS iz občine Hrastnik naslednji: Mojca Ulaga, Rado Gnjiđič, Jože Gole, Rado Deželak in Anđjelko Knežević.

Delegati iz naše sredine bodo sodelovali v treh razpravah, in sicer:

- o zaposlovanju in štipendiranju
- o kulturi
- o informiranju

Kakšni bodo rezultati razprav, zavzeta stališča in spremembe, vse to in o vsem tem bomo mladi informirani prek sredstev javnega obveščanja, mladinskih časopisov, informatorjev... Po vsaki razpravi je potrebno potegniti zaključek. Mnenja sem, da bomo mladi z delom in zagnanostjo dokazali, da so vse pripombe in kritike, ki nas v zadnjem času spremljajo, nerealne. Mladi naše delovne organizacije želimo po tej poti delegatom, ki smo jih predlagali, da nas zastopajo na kongresu, veliko uspehov. Trdno moramo biti odločni nadaljevati TITOVO delo in opravičiti velikokrat izrečene besede našega učitelja in tovariša TITA: »...Državi, ki ima takšno mladino kot je naša, se ji ni treba bati prihodnosti...«

sili v naglici sprejeto usmerjeno izobraževanje, ter poenostavlja razlago ustavne svobode izbire poklica, s potrebami združenega dela pri čemer odločno zavrača in zanemara strukturo nezaposlenih. Verjetno bi bilo potrebno oceniti, kako se je izkazala prva generacija mladih v usmerjenem izobraževanju.

Na področju kulture ni poudarjena amaterska kultura mladih. Pri vprašanju mentorstva ni pravilno opredeljeno le-to. Vse, kar je bilo narobe pri mentorstvu, ki ga imenujejo kot »tutorstvo«, se da odpraviti, na napake pa pravočasno opozarjati, ne pa takšno obliko dela zavračati.

V delu, kjer se govori o ZSMS, kot množični in najširši fronti mlade generacije, se razmere kritično obravnavajo, tako da mladina ni del zavestnih družbenih sil, ki se bore za družbeno zastavljene cilje in interese. V tekstu resni mladih-mla rdgo rdgov umlw piše: »... ZSMS ne more imeti nobenih drugih hiteresov, kot so interesi mladih...« Te interese pa ne razčlenjuje in ne pokaže poti, kako jih uskladiti v dejanskem življenju in kako organizirano pripeljati mlade v ZSMS.

ZSMS tudi strokovni organizator usposabljanj. To za našo občino ne velja. V naši občini vodi vso strokovno organizacijo OŠ TO oziroma oddelek za LO. Se najbolj boleče v tekstu »čudno« je opredeljena zgodovina našega delavskega razreda, partije in NOB. Z besedo ni omenjena vloga tovariša TITA in KARDELJA, kot vzora mladih in borca za interese mlade generacije. Misel, da je ohranjanje revolucionarnih tradicij mrtva, ne drži. Mladina je bila v Hrastniku in Revirjih nosilec revolucije, danes zavestno ohranjuje te tradicije in je tvorni dejavnik kv konceptu SLO in DS. Revolucija ni bila slučajna in tudi ne bo nikoli postala, če jo bomo ohrajevali, dograjevati tudi v sedanjem težkem času.

Zgoraj navedene pripombe, ki so skup vseh mladih naše občine, upajmo se bodo pretehtale in ocenile tudi na XI. kongresu ZSMS. XI. kongres ZSMS bo o vsem tem in še marsičem razpravjal v dneh od 22. oktobra do 24. oktobra v Novem mestu. Na kongresu ZSMS bo sodelovalo pet delegatov, izvoljenih v OK ZSMS in v dveh UK ZSMS p odva delegata izvoljena v DO-D (družbenih organizacijah in društvih), ki so kolek-

ŠIMS 1982

Kot že osem let nazaj, so se mladi iz naše delovne organizacije tudi letos udeležili športnih iger mladih steklarjev Slovenije. Na sestanku, ki je bil lansko leto v Hrastniku, saj so igre bile organizirane v Hrastniku, se je odbor za organizacijo ŠIMS dogovoril, da organizatorstvo 9. športnih iger mladih steklarjev prevzame Steklarna Steklo iz Slovenske Bistrice.

Lepo in sončno vreme je na igrišču steklarne v Slovenski Bistrici v soboto, dne 25. 9. 1982 privabilo več kot 120 mladih steklarjev, ki so se pomerili v petih panogah, in sicer v malem nogometu, namiznem tenisu, kegljanju, streljanju in pikadu. Tekmovanja so se udeležili mladi iz steklarn Rogaska Slatina, Hrastnik, Straža, Samobor in organizator Slovenska Bistrica.

Prijetno vzdušje in res dobra organizacija ŠIMS 82 je privabila na igrišča veliko število občanov Slovenske Bistrice, katerim telesna kultura predstavlja del njihovega življenja.

Mladi iz Slovenske Bistrice so za tekmovalje pripravili vrsto lepih pokalov in diplom ter reklamnih izdelkov, katere so pripravili sami. Sama organizacija tekmovalj je potekala brez zastojev in pri tem je potrebno pohvaliti mladinsko organizacijo Steklo Slovenska Bistrica. Rezultati tekmovalj po posameznih panogah so naslednji:

MOSKI

Mali nogomet:

1. Steklarna Samobor
2. Steklarna Rog. Slatina šola — učenci
3. Steklarna Boris Kidrič

Namizni tenis:

1. Steklarna Hrastnik
2. Steklarna Straža
3. Steklarna Rog. Slatina šola — zaposleni

Kegljanje:

2. Steklarna Slovenska Bistrica
1. Steklarna Straža
3. Steklarna Hrastnik

Streljanje:

1. Steklarna Rog. Slatina šola — zaposleni
2. Steklarna Slovenska Bistrica
3. Steklarna Straža

Pikado:

1. Steklarna Rog. Slatina, šola — zaposleni
2. Steklarna Hrastnik
3. Steklarna Samobor

ZENSKA

Kegljanje:

1. Steklarna Slovenska Bistrica
2. Steklarna Boris Kidrič
3. Steklarna Straža

Streljanje:

1. Steklarna Rog. Slatina, šola — učenci
2. Steklarna Rog. Slatina šola — zaposleni
3. Steklarna Hrastnik

Pikado:

1. Steklarna Hrastnik
2. Steklarna Rog. Slatina B. K.
3. Steklarna Straža

Po skupnem pregledu rezultatov je odbor na svoji seji, ki je bila po končanem tekmovalju, ugotovila, da je največje število točk za pridobitev prehodnega pokala tudi letos prejela mladinska organizacija Steklarne Hrastnik. Tako so mladi iz naše delovne organizacije še za eno leto dobili prehodni pokal v čuvanje. Nekateri pravijo, da gre v tretje rado. Tudi organizator se je strinjal s tem, mi pa, ki smo se udeležili športnih iger mladih steklarjev, pravimo, da je boljše počakati do naslednjega leta, ko je organizator ŠIMS 83 steklarna Samobor.

Tako je mladina vseh steklarn Slovenije in Hrvaške še enkrat pokazala, tokrat v športnem duhu in fer igri, kako skupen cilj poveže mlade ljudi, ki so nosilci Titove ustvarjalne poti. Vsi udeleženci smo si ob slovesu stisnili roke in si obljubili, da se naslednje leto zopet srečamo,

Torej nasvidenje v letu 1983 na ŠIMS v Samoboru.

Anita

1982. Za kongres smo iz naše sredine kot delegata predlagali tov. Borisa Volaja.

— Ko tole pišem, je za nami že skupna seja AO Steklar JU, ki je bila 8. oktobra v Steklarni Pančevo. Na njej so obravnavali poročilo o delu in aktivnosti brigade Steklar JU ter sprejeli organizatorja brigade Steklar JU za leto 1983. Prek informacij smo izvedeli, da je naslednje leto organizator Steklarna Zaječar. Več o zaključkih sestanka bomo, upajmo, dobili vsaj do konca leta.

— Ker se bliža konec leta, se v OO ZSMS Steklarna Hrastnik mladi pripravljajo na volilno-programsko konferenco, ki naj bi bile zaključene do decembra. Predsedstvo KS ZSMS pripravlja postopek evidentiranja kandidatov za predsednika, podpredsednika in sekretarja ZSMS Steklarne Hrastnik. Mladi bomo sami iz svoje sredine predlagali kandidate za zgoraj našteje funkcije.

— Letošnje tekmovalje Mladost v pesmi, besedi in spretnosti bo organizirano v počastitev 90-letnice rojstva tovariša Tita, 40-letnice ustanovitve slovenskih narodnoosvobodilnih udarnih brigad ter v počastitev XI. kongresa ZSMS. Letošnje tekmovalje poteka pod nazivom »Socializem in vojna«. Posebna pozornost bo posvečena tekmovalju v veččinah, zlasti tistih, ki vsebujejo element usposabljanja mladine v SLO in DS. Na tekmovalju bodo sodelovali mladi iz KS, TOZD in iz šol ter vojniki iz kasarne Narodnega heroja Rajka iz Celja.

To je delček aktivnosti mladih iz naše delovne organizacije in v občini. Res je, da se vsega ne da napisati v skupnih besedah, glavno pa je, da se čuti delo mladih, kot dokaz, da mladi le nismo tako neodgovorni. V naslednjem mesecu pa kaj več.

Zdravo!

Anita

KVIZ ZNANJA

Po prejšnjih kvizih sodeč, vam vprašanja ne delajo preglavic. Z akcijami, katere potekajo v letu kongresov, med katerimi sta tudi XI. kongres ZSM Slovenije; in XII. kongres ZSM Jugoslavije, smo vam v tem mesecu pripravili vprašanja, ki se nanašajo na pomembne prelomnice v razvoju mladinske organizacije. Upamo, da vprašanja niso pretežka in da boste z odgovori nanj osvežili spomin na pomembne dejavnike mladinske zgodovine. Želimo vam veliko sreče.

1. Delo in revolucionarnost mladih je bila prisotna že pred I. svetovno vojno. Katerega leta je bila ustanovna konferenca SKOJ?

2. Po ustanovni konferenci SKOJ se je mladinska zavest razširila po celotnem ozemlju takratne Jugoslavije. Imenujte imena 7 sekretarjev SKOJ, ki so delovali v tem obdobju?

3. V letih od 1920 do 1937 se je KP izoblikovala v organizacijo, kateri so delovni ljudje in kmečki ljudje lahko zapuili. Njena idejna in politična vloga se je v teh letih močno okrepila. Navedite nam, kje in v katerem letu je tovariš Tito prišel na čelo komunistične partije?

4. Mladina je v času II. svetovne vojne prispevala velik delež za osvoboditev domovine. Svoje delegate je imela tudi na II. zasedanju AVNOJ v Jajcu. Sprašujemo vas po imenu legendarnega mladinskega funkcionarja, simbol mladih v novi Jugoslaviji, ki ga je okupator ubil na Glamočkem polju?

5. Po osvoboditvi je mladina odigrala pri izgraditvi nove domovine veliko vlogo in nalogo. Naštejte vsaj tri največje mladinske prostovoljne akcije, ki so bile v času razvoja nove domovine?

6. Letošnji XI. kongres ZSM Slovenije bo v oktobru 1982 v Novem mestu. Tu bodo mladi iz vse Slovenije v svojih razpravah izkazali pripadnost Titove in Kardeljeve poti in njihove ideje vtakli v današnji čas. Sprašujemo vas, v katerih krajih oziroma mestih so bili VIII., IX., ter X. kongres ZSM Slovenije (to je leta 1970, 1974, 1978)?

NA KRATKO

Pozdravljeni!

Vsak mesec, ko sestavljam tole rubriko, premišljam, kako naj jo začnem, s kakšnimi besedami, izreki, frazami, da ne bi bila preveč enolična. Veseli me, da smo spet skupaj, da se je izhajanje našega glasu nekako normaliziralo, čeprav je še vedno problem dopisovanja, tako da bomo morali vpejati tekmovalje z nagradami, kdo bo več napisal v naše glasilo. Sem pa prepričana, da tudi to ne bi pomagalo. Zdi se mi pri vsem tem najbolj pomembno, da še nismo odpovedali tisti trije, ki pripravljamo glasilo. Verjetno boste sami pri sebi mislili, poglej jo spet nekaj kritizira, toda to ni moj namen, zato če vas zanima, kaj se je dogajalo v zadnjem me-

secu, preberite kratke novice...

— V mesecu septembru so v vseh OO ZSMS občine Hrastnik ponovno potekale javne razprave o evidentiranih kandidatih za organe OK ZSMS. Pri pregledu letih smo ugotovili, da so med kandidati tudi mladi iz naše delovne organizacije, ki bodo zastopali za naslednje obdobje interese mladih, tako v naši delovni organizaciji, kot v občini. Volilna seja OK ZSMS Hrastnik je bila v prvih dneh oktobra, zato upamo, da vas bomo o podrobnostih lahko obvestili v naslednji številki.

— Na osnovi 56., 57. in 58. člena Statuta ZSMJ je konferenca ZSMJ na svoji 8. seji, ki je bila junija v Beogradu, sprejela sklepe, da se skliče XI. kongres ZSMJ, ki bo v mesecu decembru